SORORD

SORORD
- vinner av
Norgesunionens
PROSJEKTPRIS
2020

Organ for
Larvik
Soroptimistklubb
nr. 53 • årgang 28
JUNI 2022

VANNdring
-endelig! 34-35

WOMEN FOR WATER
- unikt partnerskap

Photo: Dominic Sansoni / World Bank

Les om Women for Water og MARIET VERHOF-COHENs innlegg i dette nummer av Sorord: Women for Water Partnership (WfWP) - et unikt partnerskap mellom kvinne-organisasjoner og kvinnenettverk. Interessant lesning om et viktig tema!

SIDE 44-45

ALINA RADU
I TØNSBERG 41

PRIS TIL EVA WIKSÉN NÆSER
13-14

MOLDOVAENGASJEMENT PÅ MANGE PLAN
16-19

HVOR ER ALLE KVINNFOLKA?
22-27

UKRAINA OG SI STEFAN VODA
54-56

REDAKSJONEN

LILL BJØRVIK

MARGARET STØLE KARLSEN

TORUNN H. HAARBERG

RIGMOR HAUG

Larvik Soroptimistklubb
President
Hilde Eskedal
Sekretær
Wendy Dantas
Kasserer
Inger Hvarnes Odberg
Klubbens adresse:
3268 LARVIK

PRESIDENTEN

kjære klubbsøstre!

Dette har vært noen merkelige *måneder med opp- og nedturer. Vi starta med nettmøte i januar hvor Eira Bjørvik fortalte om veien til assistert befruktning med tittel fra Eva til Erna. Så åpna Norge opp, og det var godt å kunne møtes igjen ansikt til ansikt. Litt mindre klemming enn tidligere, men det kommer seg nok etter hvert.*

Så kom krigen. *24. februar starta Russland angrep på Ukraina. Nesten umiddelbart kom det meldinger om flyktninger til og via Moldova. Mye av våre tanker har vært hos våre søstre i Stefan Voda, og vi har blitt mektig imponert av deres handlekraft. De har fått mye økonomisk støtte fra mange ulike klubber, men det er de som står midt oppi det. De tar seg av flyktninger samtidig som de klarer å fortsette med lokale prosjekter. Hvor henter de styrken fra?*

Nå har vi fått oppretta kontakt *med Roger Meyer som er daglig leder for flyktningmottaket på Holms, og vi håper vi kan bidra med noe innsats der framover. Dere som er kontaktpersonene våre der, må få oss alle sammen til å stille opp.*

Nå har vi hatt vanlige møter igjen, *men også forsøkt litt med kombinasjon av at noen kan følge med hjemmefra. Med mikrofon så lyden fra møtet høres bedre, kan vi gi et tilbud til en som av en eller grunn må holde seg hjemme. Vi ordner litt teknikk etter hvert .*

Dere er alle en gjeng positive, *omsorgsfulle damer som det er en ære å være president for.*

Jeg ønsker dere *alle en riktig god sommer.*

Hilde Eskedal

EN GLOBAL STEMME

Soroptimistene arbeider for bedre levekår for kvinner og jenter lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
Dette gjør vi gjennom bevisstgjøring og prosjektarbeid.
Norske soroptimister har i flere år hatt et særskilt engasjement mot menneskehandel, samt arbeid for utdanning og lederutdanning for kvinner. Vi deltar regelmessig i høringer i kvinnerelaterte spørsmål, og Soroptimist International har rådgivende status i FN.

Soroptimist International er verdens største organisasjon for yrkeskvinner etablert i 1921 og har idag ca. 72.000 medlemmer i 121 land.

www. soroptimistnorway.no
larvik.soroptimistnorway.no

ORANGE THE WORLD

Sissel Hobæk, *Skjoldvor Lie Haukaas og Hilde Larsen sto på stand med info materiell og mandariner.*

25.november 2021 ble Orange Dager markert på Alti Nordbyen. Det var to år siden forrige markering. I november 2020 slo korona-pandemien til for fullt.
Og med det avlysning av mye, bl.a. Orange Dager.

Men i 2021 var vi igjen klare til å innta vår faste plass på Nordbyen. Vi som var med, fordelte de tre vaktene mellom oss. På formiddagen var bl.a. Inger Marie Heinzer på vakt. Sammen med en venninne tok hun runden til de forskjellige forretning-ene på Nordbyen og delte ut reklamemateriell produsert i anledningen dagen.

Som vanlig fikk vi klementiner fra Menybutikken.
Disse ble delt ut til forbipasserende

Vår klubb i Stefan Voda *er stå-på-jenter, de har også laget eget materiell til Oransjedager: Her i form av heklet dekorasjon. De er kreative og dyktige!*

Margaret Støle Karlsen, *Hilde Eskedal og Britt Ohrem Brastein tok også en vakt på Alti Nordbyen.*

Vi har laget *godt informasjonsmateriell selv og fått materiell fra SIE.*

Her står Fiffi Sars, *Solveig Lie, Inger Marie Heinzer og Unni Øymoen på stand sentralt i Allti Nordbyen.*

sammen med brosjyrene våre.

Utover ettermiddagen dabbet det av med kunder på kjøpesenteret. Koronaen hadde ikke helt sluppet taket, så det var tydelig at folk var litt tilbakeholdne med å oppsøke steder hvor det normalt var mye folk. Men vi som sto på stand hadde det hyggelig med små-prat før vi avsluttet Orange dager for denne gang.

Britt Ohrem Brastein

Også i 2021 ble Kulturhuset Bølgen *fargesatt i oransje! Vi fikk også spalteplass i lokalavisa, Østlands-Posten.*

Soroptimistene er en global stemme for kvinner!

Rigmor Haug, Larvik Soroptimistklubb

Å stå opp for likestilling og menneskerettigheter

Den 10. desember er den internasjonale menneskerettighetsdagen. Soroptimist International har også gjort dette til sin spesielle dag, fordi arbeidet for likestilling altfor ofte også er det samme som å arbeide for menneskerettigheter. «Women's Rights are Human Rights» som Hillary R. Clinton sa i sin tale på FNs Kvinnekonferanse i Beijing 1995.

Alle land som er tilsluttet FN, har egentlig sluttet seg til Menneskerettighetserklæringen av 1948. I første artikkel står det «Alle mennesker er født frie og med samme menneskeverd og menneskerettigheter.» Videre står det i andre artikkel «Enhver har krav på alle de rettigheter som er nevnt i denne erklæring, uten forskjell av noen art, for eksempel på grunn av rase, farge, kjønn, språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonal eller sosial opprinnelse, eiendom, fødsel eller annet forhold.»
Likestilling er et av flere viktige bærekraftsmål i FNs felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Vi soroptimister stiller oss bak FNs plan, og jobber i hele verden for at jenter skal få adgang til utdanning og bedre helse- og leveforhold. Vi setter kvinner i stand til å lede og finne arbeid.

Volden mot kvinner har dessverre økt over hele verden, og dette omtales som «The hidden war on women». Over hele verden har 1 av 5 kvinner opplevd vold i løpet av pandemien det siste året. Vold i nære relasjoner er ikke et familieanliggende, – det er anerkjent som et samfunnsproblem av Europarådet. Norge har gjennom ratifiseringen av Istanbulkonkvensjonen, forpliktet seg på å forebygge og bekjempe vold mot kvinner og vold i nære relasjoner gjennom lovverk, og nasjonale og kommunale handlingsplaner. Soroptimistene jobber med påvirkning av myndighetene, og med å forhindre vold i nære relasjoner gjennom holdnings- og kunnskapsarbeid. Som det står i tredje artikkel i Menneskerettighetserklæringen «Enhver har rett til liv, frihet og personlig sikkerhet.»

Likestilling er et bilde av motsetninger og paradokser. På den ene siden øker motstand i enkelte land og regioner mot kvinners rettigheter. På den andre siden viser trenden at likestilling er på fremmarsj, ved at myndighetene målrettet gir kvinner mulighet til å delta på lik linje med menn, på alle plan i samfunnet. I kjernen av motsetningene ligger ideologier som anser likestilling som en trussel mot familieverdier. På den ene siden er det krefter som vil beholde bestemte kjønnsroller, og på andre siden er det kampen om jentenes og kvinnenes rett til å bestemme over egen kropp og seksualitet. Vi minner om at det er en menneskerettighet å ha rett til frihet.

Vi tror at en viktig nøkkel til en lysere fremtid for likestilling og menneskerettigheter, er at alle jenter må få adgang til utdanning. Jenter som er utsatt for å bli giftet bort som barn eller ungdom, eller står i fare for å bli ofre for menneskehandel, må få adgang til skolegang der de kan oppleve trygghet, og få kunnskap som kan hjelpe dem i viktige livsvalg.

Larvik Soroptimistklubb jobber med prosjekter i Moldova og Rwanda for å bidra til at jenter får mulighet til utdanning. 25. november 2021 hadde vi infostand på Alti Nordbyen og Kulturhuset Bølgen ble lyssatt i oransje for å markere kampen mot vold mot kvinner.

Ta gjerne kontakt med oss
og støtt arbeidet vårt.

Dette innlegget sto på trykk i ØP desember 2021.

EDUCATE EMPOWER ENABLE EDUCATE EMPOWER ENABL

Larvik-klubbens julemerker 20 år -feires med et nytt 2022-merke!

Men ikke bare det! Vi lanserer noe helt nytt: egne julepakke-kort! Disse kan du skrive på som et ordinært til- og-fra-hilsen på dine julegaver, rive dem ut og lime rett på pakken!

Larvik-klubben har solgt julemerker, jevnt og trutt i 20 år og gitt penger til Norske Soroptimisters Utdanningsfond for kvinner og til egne prosjekter. Soroptimister landet over har støttet opp om julemerkene. Nå håper vi at våre pakkekort kan bli like populære!

Det er bare å bestille på e-post:
thorka2@online.no

SOROPTIMIST INTERNATIONAL

Inntekter av salget går til **NORSKE SOROPTIMISTERS UTDANNINGSFOND FOR KVINNER** som gir kvinner i fattige land støtte til utdanning. Hjelp oss å gi der mulighetene er små.

kr 50,- pr ark, pluss porto

Velkommen til oss Fiffi!

Julemøtet er alltid veldig trivelig og det ble det i 2021, også! Ekstra kjekt var det å få et nytt medlem på årets siste møte!

Karen Sofie Sars, Fiffi blant venner, ble tatt opp på julemøtet vårt i desember. Solveig Lie og Margaret Støle Karlsen er hennes faddere og på bildet ser vi også president Hilde Eskedal som overrekker Fiffi mappen med informasjoner om organisasjonen og vår egen klubb.

Fiffi Sars har en mangslungen yrkesbakrunn, men i bunn er hun bioingeniør.
Velkommen til oss Fiffi, vi skal gjøre vårt for at du skal trives hos oss.

Larvik-klubbens julemøte 2021

Larvik Soroptimistklubbs julemøte ble holdt på Wassilioff, som vanlig. Vi rakk akkurat å gjennomføre møtet før vi igjen ble rammet av en ny bølge av Korona'n. Kvelden vi hadde sammen ble gjennomført rett før vi igjen måtte begrense antall fremmøtte. Klubbmøtet 10. januar i det nye året, ble et Zoom-møte.

Men julemøtet 2021 gikk sin vante gang, heldigvis. Vi var glade for igjen å treffes ansikt til ansikt. Wassilioff serverte oss god mat og godt drikke, som alltid. Vi satt med brukbar avstand mellom hverandre og skulle vi ekstra nærme, kom munnbindet på.

President Hilde ønsket oss hjertelig velkommen og tente lysene. På julemøtet er det ikke saker, bare mat, drikke, samtale og hygge. Men rosina i pølsa, om vi kan si det sånn: denne kvelden fikk vi et nytt medlem - Karen Sofie Sars, populært kalt Fiffi! Se mer info om henne på side 7. Faddere er Solveig Lie og Margaret Støle Karlsen.

Kvelden hadde også et kjent innsmett: Rigmors Quiz! Rigmor Haug hadde satt sammen en rekke spørsmål, det ble mange svar og mye moro.

Trekning av litografiet vi så raust fikk av kunstneren Åke Berg, ble gjennomført. Vinner ble Eline Andrea Haugen. Se mer på side 11. Det var mange som hadde tatt lodd og gjerne ville ha Åkes litografi, så våre prosjekter fikk tilført betydelig kapital.
Også 10.- desemberappellen fikk støtte fra kveldens lokale utlodning. Alt i alt en hyggelig før-julssamling!

Margaret Støle Karlsen

***Hilde Eskedal** og Marianne Frydenlund. Bildet nedenfor: Wendy Dantas.*

På bildet til venstre sitter *Torunn Hammer Haarberg og Sissel Hobæk og på bildet til høyre: Trine-Lise Fevik, alle blide og fornøyde over å være sammen etter flere video-møter gjennom året.*

På nedenstående bilde *sitter Brit Saglie Nilsen og Lill Bjørvik, til høyre.*

Hilde Larsen *er hjertelig til stede.*

Fra venstre: *Fiffi Sars, Kari L. Foss-Pedersen, Rigmor Haug og til sist, men ikke minst: Solveig Lie.*

Rigmors Quiz *krevde at vi satt i grupper for å svare skriftlig på spørsmålene, så her har Hilde Larsen og Trine-Lise Fevik tatt på seg munnbind når de ikke kunne holde meter'n.*

Gruppearbeid: Solveig Lie, Fiffi Sars og Skjoldvor Lie Haukaas med munnbind og "spisset" penn!

Vi fikk et flott litografi i gave av kunstneren selv, Åke Berg og dette ble loddet ut på vårt julemøte. Mange hadde kjøpt lodd, også utenfor vår klubb.
På neste side kan du lese mer om dette.

På bildet til høyre er det primus motor for litografi-loddsalget og lotteriet til 10. desember-appellen, Kari L. Foss-Pedersen som lar Fiffi Sars trekke en heldig vinner mens Solveig Lie er bisitter.

Quizen som Rigmor serverte, krevde tenkearbeid; Kari L. Foss-Pedersen til venstre, grunner på spørsmålene mens Skjoldvor Lie Haukaas og Margaret Støle Karlsen ser ut til å løst alle floker!

Vinneren av Åke Berg litografiet:
Eline Andrea Haugen

Ei strålende bli jente viser med glede fram litografiet av Åke Berg som hun vant i Larvik Soroptimist-klubbs store utlodning. Utlodningen skjedde i forbindelse med feiringen av Soroptimist Internationals 100-årsjubileum!
På nederste bilde står Eline Andrea sammen med sin mormor, Torhild Gusland - medlem i Larvik Soroptimistklubb, og sin mor Linn Jeanette Haugen.

Vi takker alle som tok lodd og dermed hjelper oss å gjennomføre våre prosjekter for jenter og kvinner.

GUMMI service
Ditt komplette bilgummi-verksted siden 1934
33 14 11 50
Elveveien 25 - Larvik
www.skiftedekk.no

IT ISN'T WHAT WE SAY OR THINK THAT DEFINES US, BUT WHAT WE DO.
Jane Austen, author
WE STAND UP FOR WOMEN!
SOROPTIMIST INTERNATIONAL
SOROPTIMIST INTERNATIONAL OF EUROPE

Denne plassen er sponset av anonym annonsør.
Beløpet er gitt som støtte til arbeidet Larvik Soroptimistklubb gjør for å gi kvinner hjelp til utdanning.

Månedens prosjekt januar 2022: MUNNBIND FRA LARVIK!

Larvik-klubbens munnbind ble utnevnt til januarmåneds prosjekt! Initiativtager og selger, Lill Bjørvik, kom med denne gode idéen som ble en suksess!

Som unionens ProgramAnsvarlig skriver: "Dette var et prosjekt fra i fjor som hadde stor suksess. Alle er solgt ut, og det kom inn 900€ til klubbens prosjekter. Samtidig som en beskytter seg for smitte, får en også reklamert for hvem en er gjennom logoen på munnbindet. Et godt initiativ."

Kjempebra, Lill!

Margaret Stole Karlsen

PRISOVERREKKELSE I GRIMSTAD!

Det er ikke ofte Eva Wiksén Næser mister munn og mæle, men det skjedde på Strand hotell Fevik i november 2021.

Da fikk Wiksén Næser, under Arendal – Grimstad Soroptimistklubbs 50-årsjubileumsmiddag på Strand, tildelt «Europeisk Soroptimistpris». En pris som egentlig Norgesunionen av soroptimister ble tildelt.
Men de mente at den tidligere lærerinnen og kulturpersonligheten fortjente å få prisen til odel og eie. For den passet bedre i hennes bolig i Grimstad, enn hos Unions-presidenten. Mente sistnevnte.

Velfortjent
– I 2018 ble Europaføderasjonens prosjektpris tildelt Norgesunionen for prosjektet fortellerteater-forestillingen "Valgt det.." og organisasjonens arbeid mot menneskehandel. De siste to unionsstyrer hadde snakket om at denne prisen hørte hjemme i Grimstad, hos Eva, som hadde vært en engasjert pådriver for prosjektet, forteller Arendal-Grimstad Soroptimistklubbs Wenche Norgaard, som er medlem av klubbens komité «Mot menneskehandel».
– Unionspresident Grethe Mary Sørensen kalte fram Eva under jubileumsmiddagen. Hun minnet om at dette var damen som hadde tatt initiativet til at "Valgt det …" ble laget, var med å søke Justis- og beredskapsdepartementet om midler til utvikling av manus i 2015, fulgte skuespillernes arbeid og var kontaktperson for unionsstyret fram til premieren i september 2016, sier Norgaard videre. Sammen med Guro Bulien, også klubbmedlem, laget Eva

> – Jeg ble rørt, og nesten litt sjokkert over tildelingen.
>
> Eva Wiksén Næser

tipshefte om menneskehandel til klubbene, holdt diverse foredrag, skrev artikler og spilte inn appell på film – på norsk og engelsk med oppfordring til å vise/se denne fantastisk gode forestillingen. "Valgt det …" har per nå vært vist mer enn 150 ganger.

Rørt
– Det var svært overraskende å bli trukket opp på scenen, og få denne prisen. Man blir jo rørt. Men det er noe som alle soroptimist-klubber i Norge har sin del av. Så ble satt ut
– Det er jo ikke ofte jeg blir taus, men jeg ble nesten litt sjokkert. Jeg fikk bare sagt takk, og mumlet noe. Hele kvelden, med feiringen av vårt 50-årsjubileum, ble meget hyggelig. Og som sagt, rørende, sier hun videre.
– Som del av vår profilering utad av jubileet, settes forestillingen om vold mot kvinner og menneskehandel opp i Grimstad. Jeg håper folk stiller opp, og viser at de tar avstand fra vold mot kvinner, og menneskehandel, avslutter Eva Wiksén Næser om forestillingen som varer en snau time.

Soroptimistklubben forteller at uten Frostad hadde ikke så mange landet over; fra elever i videregående skoler, utdanningsinstitusjoner, helsepersonell, vår egen og andre organisasjoner osv. blitt bevisstgjort og selv engasjert seg mot menneskehandel dette er ikke noe jeg skal ha all æren for, sier Eva Wiksén Næser til Adressa.
– Og uten skuespillerne Beathe Frostad og Per Jostein Aarsand, spesielt Beathe som jeg kontakt om forestillingen for ti år siden, hadde ikke dette skjedd. Hun tente på ideen, og det var slik alt startet, legger Næser til.
– Egentlig fikk Norgesunionen en europeisk prosjektpris for tre år siden, for forestillingen «Valgt det». Som er om menneskehandel i vår union. Unionspresident Sørensen mente at denne fortjente å stå hjemme i min stue, forteller den tidligere lærerinnen ved Holvika ungdomsskole til.

Ble satt ut
– Det er jo ikke ofte jeg blir taus, men jeg ble nesten litt sjokkert. Jeg fikk bare sagt takk, og mumlet noe. Hele kvelden, med feiringen av vårt 50-årsjubileum, ble meget hyggelig.

Overrasket: *Her har Unionspresident Grethe Mary Sørensen nettopp bedt Eva Wiksén Næser om å komme opp foran forsamlingen. Fortsatt vet ikke Næser hva som skal skje. Foto: Veslemøy Klingsheim*

Og som sagt, rørende, sier hun videre.

Soroptimistklubben forteller at uten Frostad, hadde ikke så mange landet over; fra elever i videregående skoler, utdanningsinstitusjoner, helsepersonell, vår egen og andre organisasjoner osv. blitt bevisstgjort og selv engasjert seg mot menneskehandel.

Tekst:
Grimstad Adressetidende

Redaksjone i Sorord gratulerer Eva med prisen!

ØNSKER KLUBBEN MATERIELL?
Send en e-post til
lilla@soroptimistnorway.no

https://intranett.soroptimistnorway.no/prosjekter/lilla-sloeyfer/

Følg oss på INSTAGRAM

@soroptimist_larvik

Larvik Soroptimistklubb har egen instagram-konto og dermed beveget seg lengre ut i de sosiale medier. Målet med kontoen er å nå ut til flere personer med vårt budskap og gjøre oss mer synlig. Følg oss gjerne og se alt vi jobber med og få innblikk i vårt prosjektarbeid. Kontonavn; @soroptimist _larvik.

Instagram

Instagram er et gratis fotodelingstjeneste og sosialt nettverk som ble lansert i oktober 2010. Tjenesten gjør det mulig for brukere å ta et bilde, legge til enkle effekter, og deretter dele det med andre Instagram-brukere som er koblet til på det sosiale nettverket. Instagram har i dag over 150 millioner registrerte brukere. I Norge har 1,8 millioner mennesker profil.

Margaret Stole Karlsen

Alle klubbene i Norge har nå fått denne rollup'n - bruk den flittig! På bildet: Ellen Wiik, SI Sandnes

Ordføreren i Larvik, Erik Bringedal, hadde et større innlegg i lokalavisen ØP, på nyttårsaften 2021. Fokus på 2022, frivillighetens år! I sitt innlegg fremholdt han også soroptimistene og vårt arbeid, nasjonalt og internasjonalt. Hyggelig for oss å bli sett og arbeidet verdsatt.

2 MENINGER Fredag 31. desember 2021 ØSTLANDS-POSTEN

«Frivilligheten skaper mer velferd, er god samfunnsøkonomi og øker folkehelsa»

Erik Bringedal

ORDFØRER I LARVIK

I dag skal jeg skrive en liten nyttårshilsen uten å berøre temaene pandemi, budsjettbalanse eller eldrebølge. Jeg har heller ikke tenkt å nevne et eneste tall; noe som er veldig sjelden til meg å være. I dag skal jeg skrive om noe som er overalt i kommunen vår, men som vi allikevel ikke helt registrerer eller klarer å se den fulle verdien av, nemlig frivillighet.

5. DESEMBER er FNs internasjonale dag for frivillighet. Under feiringen av den dagen i år ble det bestemt at 2022 skal være frivillighetens år. Som ordfører har jeg fått et rikt innblikk i hvor mye fantastisk arbeid som legges ned i kommunen vår gjennom frivillige organisasjoner. Vårt idretts- og kulturliv hadde brutt sammen uten. Mange av våre kommunale tjenester hadde hatt åpenbare mangler noe som igjen hadde redusert vår evne som kommune til å nå fram til de som har minst eller mangler en stemme.

JEG HAR sett hvilken uvurderlig jobb Norske Kvinners Sanitetsforening og Røde Kors har gjort på vaksinestasjonen på Sliperiet gjennom måneder. Jeg ble imponert over det omfattende arbeidet som gjøres av Soroptimistene både nasjonalt og internasjonalt. Innsatsen og arbeidet til Tollerodden venner taler for seg selv. Jeg har venner som ivrig forteller om deres jobb som kontakt for en person som har innvandret til Norge. Andre bedriver leksehjelp, oversettelse eller språkopplæring. Eksemplene er mange; bare noen er nevnt, men ingen er glemt.

MOLDOVA-KOMITÉENS KONTO:

2801.13.38765

Støtt det gode arbeidet som gjøres i Moldova!

EMBLEMET VÅRT:

Hovedmotivet er en kvinne. Solens stråler danner bakgrunn. På høyre side av banneret henger en eikegren; symbolet på styrke. På venstre side en laurbærgren, symbolet for seier og fremgang.
Soroptimistfargene er gult og blått.
Emblemet ble tegnet av Anita Houtz Thomson, Oakland, USA i 1928.

Skjoldvor Lie Haukaas:

MOLDOVAENGASJEMENT på mange plan

Litt om Moldova, Hjelp Moldova og meg.
Det begynte i 1989, da den rumenske diktatoren Caucesco ble skutt og drept etter en dramatisk helikopterjakt.

Diktatoren hadde styrt landet med jernhånd. Men på samme måte som i de fleste andre østeuropeiske landene, hadde folket mot slutten av 1980 tallet reist seg i motstand mot et forhatt styre. Da løsnet grepet og sannheten om tilstanden i landet kom frem. Hele verden fikk se TV bildene som viste hvor ille det sto til for folk flest. Aller størst inntrykk gjorde de grusomme innslagene som avslørte fryktelige og uverdige forhold for barn og mennesker med funksjonshemminger. Særlig bildene fra de mange forsømte barnehjemmene sjokkerte. Offisielt var det blitt hevdet at de tidligere kommuniststatene ikke hadde slike problem. Sannheten viste seg å være verre enn noen kunne forestille seg.

Mange ønsket å hjelpe og fra Nordhordaland (utenfor Bergen) gikk flere busser fullastet med mat og klær til Romania. Etter hvert ble hjelpesendingene organisert som en underavdeling av Grenlandsaksjonen i Skien. En overlege i den rumenske byen Onesti fortalte at situasjonen i nabolandet Moldova var enda verre enn i Romania. De hadde selv sendt ulltepper fra Onesti til Moldova. Etter at representanter fra Grenlandsaksjonen kartla situasjonen, gikk første trailerlass fra Nordhordaland til Chisinau i mai 1993.

Moldova var blitt en selvstendig stat i 1992. Landet er et typisk jordbruksland og har blitt omtalt som Sovjetunionens «spisskammers». I 1993 gikk Hjelp Moldova ut av Grenlandsaksjonen og ble en egen humanitær organisasjon.

De første årene gikk det busser sammen med trailere flere ganger i året med ren nødhjelp. Mange deltok på disse turene og det var mange sterke opplevelser. Jeg siterer fra en artikkel i Strilen som Kåre Ness skrev etter sin første tur i 1994 *«Et klyp i armen avslører at dette er røyndom berre i det me fer forbi. Eg set og undrast :*
Er eg på ein annan klode? Kva skjer? Kven er eg? Kva gjer eg her?
Hjelp Moldova samarbeidet fra første tur med «Help Foundation». Som besto av tre driftige moldovske damer som var en av de første frivillige hjelpeorganisasjonene i Moldova. De hadde kontakt med styresmaktene og ordnet alle formaliteter. Slik at alt skjedde i samsvar med lover og regler. Byråkratiet var (og er) omfattende og det er ikke lurt å prøve seg på «shortcuts».

Min kontakt med Hjelp Moldova
I 2002 jobbet jeg på et dagsenter for utviklingshemmede i Bergen og vi hadde deltatt med mye aktivitet ifht TV-aksjonen «Et nytt liv». Det å kunne gi/ gjøre noe for andre er veldig godt og vår brukergruppe fikk sjelden den muligheten. Og det var ikke bare brukergruppen og de ansatte som ble engasjerte, men også pårørende. Vi jobbet for en felles sak. Dette måtte vi fortsette med, og slik kom vi i kontakt med Hjelp Moldova. Lederen for Hjelp Moldova den gang var Arne Kåstad og han kom på besøk til oss på dagsenteret og viste bilder og fortalte om dette landet som få hadde hørt om og vi «la inn vår bestilling» til han. Vi ville hjelpe noen som vi kunne bli kjent med, som ville bli kjent med oss, vi ville ha bilder og vi ville kunne skrive brev.

Og slik kom vi i kontakt med Barnehjem nr. 74. Det viste seg å være en «internatbarnehage for barn med utviklingshemming i en alder på mellom 3 og 8 år». Senere ble vi fortalt at barna måtte gjennom en test i 7 årsalderen hvor det ble avklart om de kunne få begynne på vanlig skole. Kravene var store og de jobbet hardt for å få det til.

Her står Skjoldvor Lie Haukaas *helt til høyre i bildet sammen med Åse Hundvin fra Hjelp Moldova. Sammen med dem står Lubia (styrer på 74) og Stella (fagansvarlig) utenfor nybygget til 74.*

Toleransen for avvik var liten både hos skolen og hos foreldre til andre barn. Og en ting som ikke ble akseptert var bruk av bleier. De hadde derfor et veldig tøft (og for oss utenkelig) regime for å unngå uhell.

På nr. 74 bodde det i 2002 ca 50 barn fordelt på fem grupper. Alle gruppene hadde vært sitt rom hvor de lekte, spiste og sov. Alle sov i «kommodesenger» som ble skjøvet inn på dagtid. Det var et felles kjøkken som sto for maten og sjefen hadde eget kontor. Alle rommene hadde et baderom uten dusj og med mange potter. I Chisnau var det fire store oppvarmingsentre for vann som ble fraktet i store rør rundt i hele byen. Dette var bare i drift i vinterhalvåret, noe som gjorde at det var ingen oppvarming eller varmt vann halve året. De hadde en gammel halvautomatisk vaskemaskin som sto ute i en lagerbygning. Og når de hadde vasket klær hengte de opp en klessnor og satt ute og passet på klesvasken. Ellers forsvant både klær og snor. De var veldig usikre og levde med en trussel om at huset de hadde fått benytte kunne bli tatt fra dem (det hadde skjedd før). De fikk noen *lei* pr. barn av staten, men dette var veldig lite, så maten var et sorgens kapittel. Hovedmåltidet besto for det meste av oppbløtt gammelt brød som de fikk billig med varm saft over.

I begynnelsen var de veldig skeptiske til oss og hadde liten tiltro til at vi ville komme tilbake. Til det hadde alt for mange vært innom og lovet «gull og grønne skoger».

Spelhaugen dagsenter hadde oppfølging med nr. 74 fra 2002 til 2010 og mye ble gjort:
Det begynte med legeundersøkelser og medisin til alle som trengte det. Varm middag hver dag, leker og undervisningsmateriell (forberedelse til skole), hjelpemidler, vaskemaskin, varmeovner, dyner, sengetøy og mye mer.

Da de fikk lovnad om at de fikk beholde bygget (2005) begynte rehabiliteringen. Nye vindu, fem bad med dusjer, toaletter og varmtvannsbeholder og ny linoleum på gulvet.
Etter hver tur jeg hadde til Moldova hadde jeg med et «reisebrev» hjem til Spelhaugen. Med bilder som ble vist på storskjerm samtidig med at jeg hadde med noe godt å spise derifra. Det kunne være fersk aprikos, hermetiserte valnøtter eller grønnsaker. En gang var sekken jeg hadde som håndbagasje full av tomater og små agurker. Og når jeg reiste ned hadde jeg med bilder, tegninger eller noe vi hadde laget til dem på Spelhaugen.

Da vi startet syntes jeg at det var vanskelig å se eller forstå at flere av barna hadde en utviklingshemming og det var nok fordi grensen for hva som var akseptert var mye lavere i Moldova. Dette endret seg og flere barn hadde tydelige handicap.
Når barna ble åtte år kunne de få

som hadde bestått skoletesten begynne på vanlig skole, og det fantes noen få spesialskoler og resten ble enten værende hjemme eller de ble plassert på institusjon. De fleste ungene hadde pårørende (en mor, en far, en bestemor eller en tante) og noen fikk komme hjem en tur i helgen. Andre hadde foreldre som jobbet i andre land og sendte penger hjem og de støttet også barnehagen litt økonomisk.

Det var kontroll fra stat eller kommune hvert år og trusselen om nedleggelse hang alltid over dem. Og fikk de pålegg måtte det utbedres før de fikk stempelet med godkjent. I de årene jeg var med å hjelpe nr. 74 så var det ikke nytten av den materielle hjelpen som gjorde mest inntrykk, men det håp vi ga til våre kolleger i Moldova. Fra motløshet fikk de et nytt pågangsmot og et håp om en bedre fremtid. Det resulterte i mange dugnader med opp-pussing av både inne og uteområder, latter og glede. De var stolte av sitt arbeid og hadde et høyt faglig fokus og var veldig opptatt av hygiene. Selv om vi ikke alltid var enig i deres arbeidsmetoder så voktet vi oss vel for å kritisere.

I 2008 sluttet jeg på Spelhaugen og også andre som hadde vært veldig aktive gikk over til andre jobber. Dette gjorde at engasjementet rundt prosjektet forsvant og det ble andre fokusområder. Derfor ble basaren på Spelhaugen i 2009 den siste.

Med Spelhaugens prosjekt kom nr.74 også «inn under vingene» på Hjelp Moldova. Når det var trailere med utstyr nedover som også kunne komme dem til nytte så fikk de og. Og det hendte også at de ansatte kunne få med hjem en ny dyne eller klær som vi hadde tatt med i kofferten til dem. Og Stella som var fagsjef, tok hånd om det. Hun delte med de andre. Så populær som jeg var da jeg kom til 74, kommer jeg nok aldri til å bli igjen.

Den siste store drømmen de hadde da Spelhaugen trakk seg ut var å bygge på huset slik at de fikk to treningsrom. Dette var det ikke nok penger til, men de valgte likevel å starte. Og grunnmurene sto der i noen år og de ga aldri opp håpet. Så kom det noen videregående skoler med penger fra operasjon dagsverk og gaver fra 80- årsdag og huset ble bygd ferdig.
Optimisimen rår i Nr 74 | Hjelp Moldova (hjelp-moldova.no)

Og det er jo kjekt å ha navnet sitt på en vegg i Moldova 😊

Hjelp Moldovas største og mest kjente prosjekt er synsprosjektet hvor Hans Bjørn Bakketeig har vært fagansvarlig. Det har blitt sagt at Hjelp Moldova har løftet Moldova 50 år frem med det arbeid de har gjort ifht syn. Og på synssenteret i Chisniau har jo flere av dere vært på besøk.

Det kan du lese mye om på nettsidene **www.hjelp-moldova.no**
Mange og sterke inntrykk
Alle mine turer til Moldova har vært fylt med sterke følelser. Fra den store fortvilelse og avmakt til den største lykke.

En omvisning på en brannskade-avdeling for barn som ikke hadde bandasjer og som brukte brusflasker som lodd gjorde et sterkt inntrykk. Og det ble ikke mindre fortvilende da overlegen kjeftet på mødrene i vårt påhør og sa at alt var deres skyld. De hadde ikke hadde ikke passet på barna sine. Her brukte vi innsamlede midler og kjøpte bandasjer og utstyr for nærmere 100.000 kr i Moldova.

Det å gå gjennom etasjene på mor/barn sykehuset i Chisinau og se hva alle pengene fra forpleiningen i Statoil hadde fått til, er utrolig flott.
Hjelp Moldova | Uavhengig humanitær hjelpeorganisasjon (hjelp-moldova.no)
Fliselagte gulv, hygieniske toaletter, varmtvannsbeholdere, møbler, sengetøy og mye, mye mer.
Her fikk jeg også være med da Norges juniorlandslag i fotball deltok på dugnaden med å losse en trailer. Og jeg tror det ble et sterkt møte med barna på sykehuset for mange unge fotballspillere.

Selv fikk jeg være med og drive et tuberkuloseprosjekt hvor vi hadde mange planer og gode intensjoner. Men hvor det viste seg hvor vanskelig det er gjøre ting rett. Og hvor gode handlinger kan føre med seg uønskede konsekvenser.
Tuberkulose er veldig utbredd i Moldova og spesielt i familier som bor tett og med liten mulighet til å ivareta god hygiene. Intensjonen var å hjelpe utsatte familier med dette. Familiene som vi hjalp, var plukket ut av en sosialarbeider som kjente dem og vi ville ikke gå inn i familier hvor rus var en utfordring.
Fattigdom og rusproblemer henger ofte sammen. Hos en familie

bestående av to besteforeldre og et barnebarn på fem år med tuberkulose, pusset vi opp badet. Resultatet ble at leiligheten ble overtatt av bestefar og noen dårlige kamerater. Bestemor og barnebarnet ble kastet ut. Og deres livssituasjon ble verre etter vår hjelp enn før. Så lærdommen er at en skal vite hva en gjør og trø varsomt om en skal inn og hjelpe familier privat. Den støtte vi ga til tuberkulosesykehuset derimot var bare positiv.

Familie/tuberkuloseprosjektet | Hjelp Moldova (hjelp-moldova.no) https://www.hjelp-moldova.no/?p=285

Hjelp Moldova har hatt mange gode prosjekt opp gjennom årene og mye har blitt gjort. Jeg vil trekke frem Julegaveprosjektet hvor en kan kjøpe gavebrev og gi i julegave. Pengene som kommer inn, blir brukt på nødhjelp til fattige familier som gjerne blir fulgt opp med matkasser og annet gjennom flere år.
I år har også to sykebiler blitt overlevert til to ulike sykehus i Chisinau. Tidligere er det også gitt en brannbil. I oktober 2016 ble jeg og en soroptimistvenn fra Bergen syd med Hjelp Moldova til Moldova. Vi startet også et prosjekt for Bergen Syd som vi hadde i tre år. Jeg må dessverre innrømme at jeg ikke tror at det noen gang ble skrevet PFR på det. ☹

Soroptimistar i Bergen skaper optimisme i Moldova | Hjelp Moldova (hjelp-moldova.no) **https://www.hjelp-moldova.no/?p=9322**

Vi startet også et lite privat prosjekt hvor vi samlet inn penger til arbeidsmateriell på arbeidsstuen i et kvinnefengsel. Dette etter et besøk i kvinnefengslet Rusca hvor vi også fikk snakke med to kvinner som satt

Her står Skjoldvor Lie Haukaas *utenfor fengselet med en stabel strømper, strikket av hennes mor. Hun har varmet mange føtter i Moldova!*

inne for å ha drept sine menn etter mange år med mishandling.

Fire flotte fruer jobber for kvinner i fengsel | Hjelp Moldova (hjelp-moldova.no) **https://www.hjelp-moldova.no/?p=8952**

Og nå er fruene i gang igjen 😊
Og vi har blitt til fem.
Alle vi har vært engasjert i Hjelp Moldova og alle har vært på besøk i hjemmet til Mihaela i Transnistria. Julegaveprosjektet ble kjent med Mihaela gjennom synssenteret da hun var 8 år. Da hadde hun blitt operert for en svulst på hjernen. Det gikk bra men resulterte i at hun hadde blitt blind på det ene øyet og svaksynt på det andre. Hun bodde da sammen med mor, en eldre søster og en yngre bror. De fikk blant annet laget vannkran på eiendommen og har jevnlig fått hjelp med mat og annet.
Storesøsteren til Mihaela døde av blodkreft for noen få år tilbake og mor som alltid hadde ruset seg i perioder mistet etter dette kontrollen.
Nå er Mihaela blitt 19 år og har begynt med forberedende kurs på universitetet i Chisinau og bor på et studenthjem.
«Fruene» holder nå på med forberedende undersøkelser og tar sikte på sammen å hjelpe henne gjennom en utdannelse. Her en reportasje under et besøk hos familien da hun var 11 år:
Bravo for Mihaela! | Hjelp Moldova (hjelp-moldova.no) **https://www.hjelp-moldova.no/?p=7249**

Moldova er et land fylt med kontraster. Det er en stor fattigdom og samtidig en rikdom du ikke ser her. I en landsby med falleferdige hus står det plutselig et stort flott «palass». Og det er alt fra markeder som selger brukte spiker til flotte luksusbutikker. Og på veiene ruller alt fra oksekjerrer til luksusbiler. Men all rikdom en ser er privat. Den offentlige fattigdommen er stor, og fordelingen er langt fra rettferdig. Det kan virke som om de som har kommet seg «opp i verden» hjelper sine og korrupsjon er så utbredd at det sees på som naturlig i mange sammenhenger. Det er slik det er. Vi får håpe at den nye regjeringen tar tak og at endring skjer.
Kvinner er stort sett mye mere opptatt av utseende enn hva vi er. Så ut av den mest nedslitte bygning kan det komme en vakker velfrisert kvinne. Du ser få med joggesko og allværsjakke.

Skjoldvor Lie Haukaas
SI Larvik
Der hvor det oppgis linker, kopier og legg dem inn på nettleseren og få mer info om sakene.

Fadderklubbmøte i Sandefjord

Fra nord og sør, fra øst og vest kom vi ilende til Ina Hagens trivelige leilighet. Hun stiller med hus og disker opp med velsmakende supper. Antagelig er hun havnet på feil hylle i livet. Hun burde vel hatt noe med stort hus, hjerterom, smil og latter og velsmakende mat å gjøre. Uansett, her er vi alle:

Det var et trivelig møte. Det er hyggelig å treffes ansikt til ansikt igjen. Stort sett gikk tiden med til å oppdatere hverandre om hva som skjer i våre respektive fadderklubber og snakke om flyktningesituasjonen i Moldova. Moldovakomitéen orienterte litt om «task force», guvernørmøter som finner sted ukentlig hvor man drøfter hvordan man kan hjelpe soroptimistklubber som ligger i Ukrainas naboland og som alle har flyktninger å ta vare på.

Moldovakomitéen kom også inn på at smittesituasjonen når det gjelder korona er altfor usikker til at man tør å invitere til Moldovatur i år.

***Fra venstre Liv Handeland (Tønsberg** og Chisinau), Hilde Eskedal (Larvik og Stefan Voda), Sonja Hagevik (Holmestrand og Causeni), Tove Glittenberg og Berit Vale (begge Skien-Porsgrunn og Moldovakomitéen), Tove Akre (Larvik og Moldovakomitéen), Elisabeth Schrader Kristiansen (Sandefjord og Edinet), Kari Sofie Mitter (Follo og Nisporeni), Barbara Sørhus Andersen (Sandefjord og Edinet). Fotograf og tekst: Lill Bjørvik (Larvik og Stefan Voda)*

ziarul de gardă

Støtt arbeidet som Ziarul de Garda gjør som informasjons-organ i Moldova! Kontakt SI Bærum og betal for abonnement som gis gratis ut til institusjoner som biblioteker, skoler, hjem for unge mødre osv., i Moldova.

AB GULLSMED
Anne-Brit Hellerud

Alt i reparasjoner av smykker og gravering.
Gi ditt gamle gull nye bruksområder: omsmelting av gull til nye smykker i design du vil like.

915 34 424/aheller3@online.no

Det viktigste
i verden skjer
der du bor
Ikke abonnent?
Prøv full digital tilgang i
5 UKER FOR 5 KRONER
Bestill på op.no/bestill
Østlands-Posten

Ti av klubbens medlemmer i Tønsberg

En bukett Larvik-soroptimister på besøk i Tønsberg, 7. mars 2022: *F.v.: Margaret Støle Karlsen, Solveig Lie, Trine-Lise Fevik, Inger Marie Heinzer, Rigmor Haug, Torunn Hammer Haarberg, Skjoldvor Lie Haukaas, Hilde Eskedal og Inger Hvarnes Odberg. I tillegg var Pippi Müller tilstede, men hadde gått da bildet ble tatt.*

7.mars 2022 - dagen før FNs internasjonale kvinnedag 8. mars. Tønsberg soroptimistklubb hadde, i samarbeid med Tønsberg bibliotek fått tidligere kultur og likestillingsminister Abid Raja til å fortelle om sin nyutgitte bok, «Min skyld». Et bokbad med tittelen «Abid og kvinnene»

Bokens tittel sier kanskje mest om hans ståsted før og under skrivingen, mens dagens tittel på bokbadet ga historien (og boken) et viktig perspektiv. Kvinner som har vært viktige i hans veivalg, i hans kamp mot den

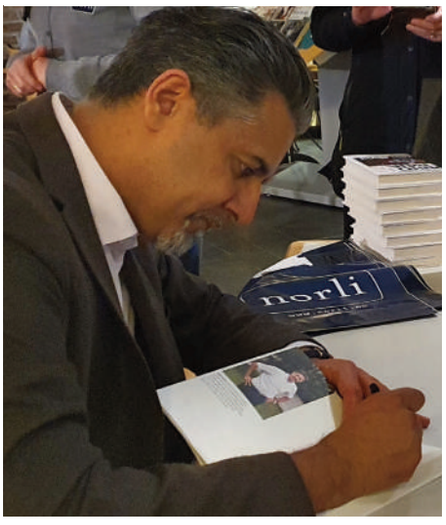

undertrykkende kulturen han vokste opp i, og hva og hvem han kjemper for i dag!

Vi soroptimister kjenner godt til fortellinger om kvinner og barn som utsettes for vold i nære relasjoner, og kulturelle og religiøse regler som fører til vold og undertrykkelser. Abids åpenhet om sykdommen analatresi (født uten endetarm), alt det denne sykdommen førte med seg av lekkasje av avføring, forstoppelse, fysiske smerter og utallige operasjoner. Da han var tre år, hadde han vært i 13 narkoser. Han forteller at han ble slått av faren sin, han ble mobbet og han hørte at han stinket og at han var «feilvare». Foreldrene hans kunne ofte si i hans nærvær at han skulle vært dødfødt.

Kvinnene i Abids liv, som han valgte å fortelle om, viser en kamp som mange jenter, kvinner, gutter og menn må gå igjennom i mange kulturer. Abids innstendige budskap til kulturen han vokste opp i og til foreldre er; barn skal ikke stå i takknemlighetsgjeld til sine foreldre, men foreldrene skal takke for at de fikk sine barn.

Vi har selv lest mye om kvinners manglende støtte for utdanning, frie valg i forhold til venner, kjæreste, ektefelle og aktiviteter. Jeg (Pippi) har hatt jobber hvor jeg har sett hva bl.a. religioners kulturelle uttrykk kan føre til. Abids fortelling er sterk, og han hadde nok ikke hatt sin framgang, vekst og vært der han er i dag, uten kvinnene. Det er noen som blir sterkere ved motgang, og vår tolkning er at Abid nok er en av dem. Men, hvor hadde Abid vært uten kvinnene i sitt liv? Kriminell, utstøtt av familien og kulturen han var så glad i?
Abid er utdannet jurist og har jobbet for kvinner, menn og barn som har utfordringer i sine hjem, i sin flerkulturelle hverdag, og som hindres i å vokse inn i det livet de ønsker. Boken hans og hans kompetanse er viktig lesing!

Vårt forslag er: La boken bli pensum senest i ungdomsskolen!
For de av våre medlemmer som var forhindret fra å møte på Tønsberg bibliotek, anbefales boken.

Inger Marie Heinzer
og Pippi Müller

Det sto i Norsk Soroptima

KLIPP FRA MEDLEMSBLADET 1985-1989

1985

P.R. for fondet

Så inntrengende jeg kan, vil jeg appellere til alle norske soroptimister om å være med på å yte et engangsbeløp til stiftelse av et fond hvis avkastning gir kvinner i u-land økonomisk bistand til å få en grunnutdannelse. Vi vet alle at statlig u-hjelp fortrinnsvis kommer menn tilgode. Kvinnene står bakerst i køen!

Når vi ser på vår egen situasjon i et vellykket «olje-land», og hvilke chanser vi som kvinner har for å få yrkesutdannelse, burde det være en selvfølge at hver og en av oss yter en liten skjerv av vår velstand for å støtte kvinner økonomisk som ikke har slike chanser. En hjelpende hånd fra kvinne til kvinne.

Disse land er mulighetenes og fremtidens land. For å styrke kvinners selvfølelse og sette dem i stand til å finne sin plass hvor de kan få medbestemmelsesrett og være med å styre utviklingen, er et fond som vårt bare en dråpe i havet. Men kan vi starte et sted og lykkes med det, blir det som med ringer i vannet. Det brer seg fort!

Det er utrolig hva kvinner kan hvis de får muligheten.

Utdannelsen bør skje i hjemlandet, og de nye soroptimistklubbene i u-land er fabelaktig dyktige og dynamiske. De har innsikt, og vet hva og hvor det trengs bistand, og hvem som kan utføre dette. I samarbeid med dem må det lykkes!

Vi blir oppfordret til å ta kontakt med nye klubber innen vår federasjon i u-land. Tenk hvilke muligheter vi her får på hånden til et positivt og fruktbringende samarbeid i soroptimistisk ånd! *Wenche Klunderud*

7

Utklipp fra Norsk Soroptima.
1985: *Wenche Klunderud ber inntrengende soroptimister yte penger til oppstart av Norske Soroptimisters udanningsfond!*
1989: Ellen Gade *er oppgitt over at renten har falt til 11,50%, byttet bank og fikk den opp til 12,7%! "Det godtok vi ikke" - nå hadde vi vært sjeleglade for en slik rente!*
Driftige pionérer, var de!

1989

UTDANNELSESFONDET — NYTT BANKGIRONUMMER!

Vi har skiftet bank. Vår utmerkede rente falt på tre måneder fra 14,25 fast til 11,50%. Det godtok vi ikke.

Våre dyrebare penger står nå på BB Høyrentefond med bankgaranti til 12,7% rente. Det må vi si oss fornøyd med i dagens situasjon.

Vårt nye bankgironummer er: 5154.05.09518.

Bankgirocentralen er underrettet, så alle innkomne beløp, uansett gammelt eller nytt gironummer, kommer automatisk inn på det riktige nummeret i riktig bank.

Vi nærmer oss målet folkens, stå på.

Deres Ellen Gade.

- En bør ikke sette kryss i taket når vårrengjøringen er unnagjort!

Hvor er alle kvinnfolka?

8. - marsprosjektet vårt samlet ivtrige tilhørere på Torget i Larvik.

Larvik kommune er det 880 navn på gater, veier og plasser. Gjett hvor mange som er oppkalt etter kvinner. Kun 9! - mot ca. 100 oppkalt etter menn. Men alle larviksprofilene ØP presenterte gjennom hele jubileumsåret, fortalte jo at det er mange betydningsfulle kvinner som er født og har virket her.

Larvik Soroptimistklubb, som er tilsluttet Soroptimist International og som arbeider for kvinner og barn i fattige land, har også engasjert seg i denne lokale saken. Gatenavn har historisk betydning og stor symbolverdi, fordi man drar egen historie med seg i hverdagen. Og kvinnene er ganske fraværende i vår lokalhistorie her.

Mange byer har erkjent skjevhetene og har begynt å navngi gater etter kvinner. Oslo, Bergen, Mandal, Moss, Trondheim, Halden er noen av dem som har dette på agendaen. Larvik bør ikke være dårligere.

Kvinnedagen 8. mars syntes Larvik soroptimistklubb var er en god anledning å synliggjøre mangelen på kvinnelige gatenavn her i Larvik. Klubben inviterte til en vandring i sentrum med start Torget, der Ane Ringheim fra Larvik museum guidet tilhørerne og fortalte om steder og kvinner som bør trekkes fram i lyset.

Ane Ringheim var vår eminente *cicerone og fortalte levende om kvinner som fortjener en gate/vei eller plass oppkalt etter seg.*

Heldigvis har noen kvinnelige krefter i kommunen tatt til orde for det samme, og to plasser får nå kvinnenavn. Den ene er den lille parken foran Kirkestredet 6, Buggegården der Sophus Bugge ble født. Den har navn etter Edle Hartmann Schjødt (1862 – 1946). Hun er fra Larvik og Buggegården var hennes barndomshjem. Hun ble en av Norges første kvinnelige journalister, var forfatter og tilhørte kretsen som ble kalt Kristianiabohemen.

Den andre plassen er foran hoved-inngangen til Kulturhuset Bølgen, og har fått navnet Mille-Marie Treschows plass. Hun hedres for kulturhustomten som var en gave, og alt annet hun har gjort for byen.

Larvik-klubbens vandring fikk navnet «Hvor er alle kvinnfolka hen?» med ønske om å påvirke til flere kvinnenavn på bykartet. Ca. 40 larvikinger møtte opp og fikk høre om flotte kvinner som har hatt betydning for Larvik.
Vandringen varte ca. en time.

Sissel Hobæk

"Hvor er alle kvinnfolka?", 8.-marskomitéen samlet: *Lill Bjørvik, Kari Larsen Foss-Pedersen og Hilde Eskedal. Det ble et trivelig og effektivt møte på Café Sliperiet i Hammerdalen.*

Vi annonserte prosjektet vårt *tydelig og greit i lokalavisen!*

Sissel Hobæk *vant konkurransen om å finne et godt navn til gatenavn-prosjektet vårt og ble overrakt et påskeegg av Lill Bjørvik.*

Kvinnene på bykartet

Larvik soroptimistklubb har fått øynene opp for hvor få kvinner som har fått gater, veier og torg oppkalt etter seg, nemlig kun ni i hele kommunen. Hvem er de ni? Her følger en liste og kort beskrivelse.

Gyda Eiriksdatter, *illustrasjon til Heimskringla av Christian Krohg, 1899*

DRONNING GYDAS VEI (NANSET). Hun var en av Harald Hårfagres (850 – 932) hustruer, datter av kong Eirik av Hordaland. Harald forelsket seg og sendte bud på henne. Men hun ville ikke ha ham fordi han ikke var mektig nok og lurte på hvorfor han ikke hadde lagt hele landet under seg. Han tok utfordringen og lovte å ikke klippe håret før han hadde samlet landet under seg. Etter det giftet de seg (forteller sagaen).

HANNA WINSNES VEI (NANSET). Hun er født i Drammen (1789 – 1872). Gift med prest og stortingsmann Paul Winsnes som var soknepresten på Tanum i Brunlanes 1830 – 1845. Hanna skrev en av de mest berømte norske kokebøkene mens hun var prestefrue der, «Lærebog i de forskjellige Grene af Hushold-

Hanna Winsnes, *ca. 1870*
Foto: Ukjent/Nasjonalbiblioteket

ningen». Den kom ut i 1845 og har vært trykt i 14 opplag. Hun skrev andre bøker om husstell, i tillegg til dikt, romaner og sakprosa. Hun er hedret med gatenavn i flere norske kommuner.

HARRIET BACKERS VEI (NANSET). Hun ble født i Holmestrand 1845, men familien flyttet til Christiania da hun var 12 år. Hun var eldre søster av komponist og pianist Agathe Backer Grøndahl. Harriet gikk på malerkurs og fikk malerutdanning, også i utlandet. Bodde i Paris 1878 – 1888, og delte atelierleilighet med den senere berømte maleren Kitty Kielland. Holdt sin første separatutstilling i Christiania Kunstforening i 1907. Hun regnes som naturalist og en tidlig impresjonist. Hun var sentral i kretsen som møttes på Fleskum gård i Bærum, kjent som Fleskum-malerne. Hun vant sølvmedalje på Verdensutstillingen i 1889, og fikk Kongens fortjenstmedalje i gull i 1908. Hun ble æresmedlem av Norsk Kvinnesaksforening i 1920. Hun drev malerskole i Kristiania fra tidlig 1890-årene, og blant elevene var Nikolai Astrup, Halfdan Egedius, Harald Sohlberg, Henrik Lund, Helga Ring Reusch, Astri Welhaven og Sara Fabritius (Cora Sandel). Harriet Backer døde i 1932.

Karen Sogn *i 2004.*

KAREN SOGNS VEI (SVARSTAD). Karen Sogn (1931 – 2013), politiker og varaordfører i Lardal gjennom mange år, 1967 – 1979. På Stortinget fra 1973 til 1977 som vararepresentant, deretter fast representant til 1985. Hun hadde mange offentlige verv og har satt spor etter seg i Lardal.

Karen Sundt
Foto fra 1860-årene

KAREN SUNDTS VEI (NANSET).
Født i Farsund 1841, døde i Oslo 1924. En av de første kvinnelige journalister i Norge. Hun var også avisredaktør og forfatter. Hun skrev populærlitteratur som var progressiv og åpen om seksualitet, men likevel med kristen og moralsk tone.
Hun ble landets første avisredaktør i Varden i Skien 1885- 1886. Deretter var hun redaksjonssekretær i Østlands-Posten, men mistet stillingen året etter, antakelig på grunn av sin støtte til venstreradikale og sitt liberale kvinnesyn. Har skrevet en rekke bøker.

KARIBAKKEN (NEVLUNGHAVN),
bakken som fører fra havna og opp på sørsiden av Nevlunghavn Gjestgiveri. Navnet skriver seg fra en Kari Kristiansdatter som på 1700-tallet bodde i huset ved Kariberget, der også den kjente flyttblokka Karisteinen ligger inne i hagen. Flere lokaliteter i Nevlunghavn bærer slike gamle navn etter personer.
(Per Nyhus, Larvik A – Å)

MØLLERGATEN (ØSTRE HALSEN).
Blindvei fra Storgata (nå Halsegata) mot Lågen på Østre Halsen. Oppkalt etter enken Christine Helvig Møller (egentlig Müller) og hennes døtre, som drev butikk her på 1800-tallet. Gata tilhører et gammelt og verneverdig strøk. (Per Nyhus, Larvik A – Å)

ULVHILDS VEI (NANSET).
Går nordvestover fra Frankendalsveien, krysser Frøyhovveien og dreier nord ved Fjellheimveien. Fikk i 2017 navn etter Ulvhild Iversdatter Jernskjegg. Hun var datter av Iver Jenssøn til Fresje/Fritzøe og Karine Olavsdatter. Bodde på Fresje, siden på Melau i Hedrum.

Josefine av Norge og Sverige,
gift med kong Oskar 1

JOSEFINES GATE (LARVIK SENTRUM)
går fra Haralds gate til krysset med Schultzes gate og Øvre Steinstredet. Gata er 121 meter lang og fikk navnet Nedre Jægersborggade. Bykartet fra 1903 viser at strekningen mellom Schultzes gate og Karlsrogata er anlagt og gitt navnet Josefines gade. Navneopphavet er ukjent. (Men det KAN være etter dronning Josefine, gift med Oskar 1, konge av Norge og Sverige, derfor bildet over).

Dette var de ni «kvinneveiene» i kommunen fram til i år. Nå har det kommet til noen til:

Edle Hartmann Schjødt
FOTO: boken «Larviksprofilene» fra 1997

EDLE HARTMANN SCHJØDTS PLASS.
Den lille plassen bak Buggegården , like ved den lille parken som ligger ved rundkjøringen ved Herregården. Den plassen fikk navn i vinter.

Edle ble født i Larvik 1862, døde i 1946, og var en av Norges første kvinnelige journalister. Buggegården, der Alfa eiendom holder til nå, er hennes barndomshjem. Edle flyttet til Christiania for å studere musikk, men begynte snart å skrive bidrag til Verdens Gang.

Hun ble journalist der i to perioder og siden i Tidens Tegn fra 1910. Brukte ofte pseudonymer når hun skrev. Sikkert ikke lett å være kvinne i mannsdominerte redaksjoner.
Hun ga også ut bøker, blant annet «Kjent folk gjennem årene» som skildrer hennes barndoms Larvik og hennes femti år i Oslo.

UNNI NIELSENS VEI (TJØLLING).
Veien ligger vest for Tjøllingvollen. Unni Nielsen (1942 – 2005)var en engasjert politiker, satt i Tjølling formannskap for Arbeiderpartiet hadde mange tillitsverv og har satt spor etter seg i politikken. Men mest kjent er hun som forfatter, skrev 8 romaner, 13 ungdomsbøker og 2 barnebøker. Temaene var ofte solidaritet og rettferdighet. Hun hadde lenge fast spalte i Østlands-Posten der hun satte ting på plass under signaturen Tante Laura.

Unni Nielsen
Foto: op.no

Mille Marie Treschow
Foto: Line Loholt, Østlands-Posten

MILLE MARIE TRESCHOWS PLASS
er den åpne plassen utenfor hovedinngangen til Bølgen.

Bærer hennes navn som takk for kulturhustomt og innsats for byen.

Sissel Hobæk

NYTT
MILJØNETT
Larvik-klubben tar miljø på alvor! Vi har laget nytt nett med ny logo! Nettet markedsfører organisasjonen vår samtidig som salget bringer penger til utdanningsfondet! Og du sparer miljøet for plastposer!
30,- pr. stk. pluss porto
Super venninnegave eller som gave "med noe oppi" til foredragsholdere! Eller kjøp inn til klubben for videresalg - bestem prisen selv! :-)
Bestill gjerne klubbvis:
thorka2@online.no

KJAPPE FAKTA
Kjønnslemlestelse av jenter og kvinner er forbudt nesten overalt, men likevel blir 3 millioner jenter lemlestet hvert år. Minst 200 millioner jenter og kvinner som lever i dag, er kjønnslemlestet (UNICEF, 2018).

Kvinner og jenter utgjør over 70 prosent av ofre for menneskehandel. Tre fjerdedeler av dem blir solgt som sexslaver (Global Report on Trafficking in Persons, 2018).

Globalt blir nesten 40 prosent av drap på kvinner utført av kvinnens mannlige partner (WHO, 2017).

Scrappe Hjertet.no
Spennende nettbutikk med mange flotte produkter til scrappbooking, stempling og kort.
Eller besøk oss i Buktaveien 2, Stavern
tlf. 919 99 295 - post@scrappehjertet.no

8 | MENINGER | Onsdag 9. mars 2022 | ØSTLANDS-POSTEN

KOMMENTAR

Henning Rugsveen
Nyhetsredaktør
958 50 533
henning.rugsveen@op.no
Tonje E. Skjørtvedt
Nyhetsleder
416 49 703
tonje.skjortvedt@op.no

Bjørn-Tore Sandbrekkene
Kanalsjef nett
977 09 098
bts@op.no

Send inn dine kommentarer og leserbrev til **leserbrev@op.no** eller **redaksjonen@op.no**.

Legg også inn dine innlegg på **op.no/debatt**.

Eirik Haugen
Ansvarlig redaktør
og daglig leder
951 11 410
eirik.haugen@op.no

LESERBREV

«Veien ut av fattigdom er å utdanne kvinner og gi dem jobb»

KVINNEDAGEN

8.MARS HAR stått seg som den internasjonale dagen for å aksjonere for kvinners kampsaker og rettigheter siden 1975. Men det startet allerede i 1910, på en internasjonal konferanse i København for å støtte opp om kvinners rettigheter og aksjonere for kvinners stemmerett.

Markeringene av 8.mars har gitt oppmerksomhet til ulike kvinnepolitiske tema, blant annet kamp mot seksuell trakassering #metoo, og Bunadsgeriljaen som kjemper for nærhet til et trygt og godt fødetilbud i hele Norge. Soroptimist International ser at pandemi, klimaendringer og krig fører til brist på matproduksjon, som igjen fører til økt fattigdom, konflikter og undertrykkelse. Kvinners lokale kunnskap og deltakelse er viktig for bærekraftige samfunn i hele verden.

SOROPTIMIST International jobber verden over for å engasjere unge kvinner til å bruke stemmeretten sin, bidra til at flere jenter skal få gå på skole og fullføre utdanning. Tidligere generalsekretær for FN, Ban Ki Moon, sa det så tydelig: Veien ut av fattigdom er å utdanne kvinner og gi dem jobb.

I Norge har soroptimistene et eget utdanningsfond som har gitt hjelp til 1100 kvinner i årenes løp. Larviksklubben arbeider aktivt med å støtte kvinner slik at de kan få seg en utdanning. Vi hjelper nå to studenter i Rwanda og vi har tidligere hjulpet flere andre som er ferdig utdannet nå og er på vei ut i arbeid.

LARVIK SOROPTIMISTKLUBB støtter flere prosjekter i Moldova. Det er Life skills programmer for jenter, og det er skolematprosjekt til fattige barn. I disse dager følger vi med på den skremmende krigen i Ukraina. Kvinner og barn er revet opp fra hjemmene sine og flykter fra landet som nå bombes og ødelegges. De står på bar bakke, uten det mest nødvendige for å klare seg og med en stor sorg over det som skjer med hjemlandet. Larvik Soroptimistklubb støtter vår fadderklubb i Moldova som tar imot mange flyktninger i disse dager. Det er viktig å kunne bidra med ressurser slik at de kan hjelpe flest mulig. Disse driftige kvinnene i Moldova, som er et svært fattig land, hjelper de ukrainske flyktningene med husrom, mat og klær.

STÅR OPP FOR KVINNER! *Larvik Soroptimistklubb støtter vår fadderklubb i Moldova som tar imot mange flyktninger fra Ukraina i disse dager.* **FOTO: LARVIK SOROPTIMISTKLUBB**

Ord blir fattige. Men noe kan vi gjøre her hjemmefra. Vi har samlet inn penger i klubben vår i Larvik, og overført disse for å støtte opp om arbeidet som gjøres for flyktningene i Moldova. Og vi skal fortsette dette arbeidet.

Ta gjerne kontakt med oss hvis du ønsker å vite mer om hvordan vi i Larvik Soroptimistklubb jobber for å bedre kvinners og jenters liv.

8. mars markerer vi med en byvandring der vi setter fokus på byens flotte kvinner som kanskje burde fått en gate eller et torg eller en plass oppkalt etter seg. Bli med da vel!

RIGMOR HAUG,
Larvik soroptimistklubb

SMAK AV SOMMER - HELE ÅRET!

Tapas, sjømat og andre herlige retter- midt på brygga i Stavern gjestehavn

SMAK av Stavern

Bryggeslengen 9, 3290 Stavern
+47 458 70 301
Følg oss på Facebook

PØLSEVAKTENE ER TILBAKE IGJEN!

Vi vet at det er en sterk sammen-heng mellom lykke og det å arbeide som frivillig, både på samfunnsnivå og på individnivå, sier professor Ruut Veenhoven ved Erasmus University Rotterdam i Nederland. På individnivå er lykke og frivillig arbeid knyttet til hverandre. Spørsmålet er om folk blir lykkeligere av å arbeide som frivillige, eller om lykkelige mennesker er mer tilbøyelige til å bruke tiden sin på andre. I følge forskeren er begge påstander sanne.

Hvorfor sier jeg dette når det er pølseutdeling på Ferda vi snakker om? Jo, det er vi som er de frivillige, det er vi jobber for en god sak, det er vi bruker av vår tid, og jammen synes vi dette er morsomt. Personlig blir jeg glad av å være der, masse hyggelige mennesker, gode prater og morsomme kommentarer drysser ned som løk over pølsene i lompe, og ketchupen.

Menneskene på Ferda setter pris på oss, og vi på dem, slik at vi fortsatt kan samle inn dyrebare kroner til vårt soroptimistarbeid.

Min appell:
Stå på alle i hop på denne flotte muligheten for å hente inn penger til prosjektene våre. Det er ledige vakter i juni og august – og videre utover.

Hilsen
Tove Akre
– pølsevakta

Frivillighetens år 2022

Kristin Aall Dons Wallebek *tar sin pølsevakt med et smil!*

Larvik Løk
Hummerbakkveien 253 - 3294 Stavern

KRISTIN AALL DONS-WALLEBEK:

AKTIV FRITID
- min hobby!

Aller først vil jeg si at jeg er takknemlig som får være en del av det flotte fellesskapet i soroptimistene.

Jeg har mange hobbyer, har hatt det bestandig, og det ser ikke ut til å minke.
Fra jeg var liten, før jeg begynte på skolen, hadde jeg jevnlige pianotimer, selv om jeg bodde langt inne i Vestfoldskogene. Husker mor kjørte meg til timen, og samtidig gikk jeg på Valens musikkbarnehage i Tønsberg. Husker det med glede. Selv om jeg kun hadde guttevenner langt der opp på gården i nærheten av Trollsvann, hvor vi lekte cowboy hver dag, var pianoøvingen moro. Det var sikkert fordi den ikke varte ikke så lenge av gangen.

Vi flyttet til Larvik og pianospillingen fortsatte hos Fru Bjønness-Larsen, i Byskogen. For meg som den gang bodde på Tenvik var det en lang vei å gå, men jeg husker gåturene som fine.

Turning hver torsdag i turnhallen, med Frøydis Haugene som turnlærer, var også utrolig moro, for vi forberedte oss til turnstevnet hver vår. Etter hvert fikk jeg fokus på mer enn piano og turning. Skigåing og seiling ble også mine store interesser, som fulgte meg langt opp i gymnasalder. Seilingen ble med meg videre i livet. Jeg har alltid vært fasinert av seiling, navigering og sjømannskap. Derfor har seilforeningen vært mitt, og min families annet hjem i veldig mange år. Jeg var i flere år rekrutteringsansvarlig for junioravdelingen og var samtidig fast mannskap på en havseiler med deltakelse i mange regattaer over Skagerak, i all slags vær.

De siste årene har hytta på Blefjell og fjellturer ellers i Norge gitt meg mange gleder. Jeg er utrolig glad i Blefjell, men kanskje enda mer i Rondane. Det å ha med barnebarnet på 9 år på fjellturer er en stor glede. Hun liker å gå på stier, da nynner hun og kommer tydeligvis i flyt, og livet er herlig.
Når jeg går i Rondane, har jeg som regel Kristin Lavransdatter «på øret. Selv om jeg liker roen fjellet gir, blir det en spesiell stemning å høre Sigrid Undsets roman. Sent i juni pleier vi å bestille rom på Haukeliseter Høvringen, og på fotturene våre søker vi til toppene rundt Høvringen; Vardefjell og Formokampen, fjelltoppene som er beskrevet i bøkene hennes om Kristin. Det er noe helt spesielt med Rondane. Kanskje fordi jeg heter Kristin? Men min mann heter ikke Erlend…men Odd.
Da vi en gang var på et besøk på Jørundgard i Sel og jeg gikk nedover svalgangen på brudeloftet, gikk jeg der i min fulle høyde (160). Da kom det en person krokbøyd mot meg, som sa: «Du er jo som skapt for dette stedet.» «Jeg heter ikke Kristin for ingenting»…svarte jeg kjapt.

For noen år siden begynte jeg med strikkingen igjen. En hobby som hadde ligget i dvale i 30 år, minst. Jeg fikk et barnebarn (Maya) for snart 9 år siden. «Alle» rundt meg sydde bunader til sine barnebarn… jeg er ikke der….så da tenkte jeg at strikking kunne være tingen. Det ble en Vestfold kofte str 10 år – litt for stor da, men passer veldig fint nå et par år til…
Så da yngste datter så hva jeg holdt på med sa hun; Akkurat en sånn har jeg alltid ønsket meg til Vestfoldbunaden. Så da ble det en voksenkofte, og da eldste datter så den, så ønsket hun seg også en. Den måtte jeg konstruere, for hun har Østfoldbunad. Da brukte jeg malen til Vestfoldkofta – og tegnet opp et strikkemønster av de hvite grantrærne som er på livet til Østfoldbunaden. Da den var ferdig, ville jeg ha en selv også. Jeg måtte igjen konstruere en kofte til min Vestopplandbunad.
Så fikk jeg tre nye barnebarn i 2020 (2 jenter og 1 gutt). Da tok jeg fram oppskriften til Marius og det ble gensere og seleskjørt, flere andre gensere og kjoler. Det blir vel snart tid for å begynne med bunadkoftene igjen.
Så strikkekurven har blitt et fast møbel både hjemme og på hytta. Deilig å ha et strikketøy om kvelden.

Ellers leser jeg mye. Det er kanskje fordi jeg skriver litt selv. Debutboka min er ferdig: Boka BAK HVER EN

DØR, som er en thriller med handling fra Langestrand innenfor hjemmesykepleien. Bok nummer to er snart klar; EGEN FRI VILJE. Handlingen er igjen fra Langestrand, men også fra Kreta. Øya som jeg er så glad i. Handlingen der er innenfor shipping og vergemål. Det er en thriller det også.
Jeg leser mye for å få inspirasjon, innspill og kunnskap, alt fra krim til romaner.

Ellers har reising vært min store interesse i alle år. Etter mange år i reiseliv, har jeg sett mye av verden, men mitt favorittsted har blitt Kreta. Den siste tiden har 1850 tallet opptatt meg en del. Jeg var på Bølgen og hørte på Cecilie Enger som har skrevet boken; Det hvite kartet. Det ga meg inspirasjon til å søke opp mine egne forfedre. Mye av min familiehistorie er nedtegnet på familietrær og bøker, men mye annet spennende finnes i søk i folketellingene, bostedsadressene og diverse familiesøk på nettet. Jeg finner stadig noe nytt.

Jeg er nok arvelig belastet, min far skrev mye, så da Cecilie Enger fortalte om boken sin og om livet til de to kvinnene i boken på 1850 tallet, kjente jeg det kriblet i å komme i gang med egne søk og forsøk på et oppsett til en familieroman.
Prologen er skrevet, så jeg er på en måte i gang. Jeg har mange «rare» aner og min tippoldefar (Hans Cato Aall) var sogneprest på Tanum, og bodde der før Hanna Winsnes, hun med den berømte kokeboka. Hans Cato var også ordfører i Brunlanes. Da min tippoldefar døde, var min oldefar Ludvig Aall, bare 15 år og han ble sendt Oluf Onsum som pleiesønn. Hvordan de kjente hverandre, er av de ting jeg må søke opp og lete etter. Årene gikk og Ludvig giftet seg med datteren til Oluf, Elise Caroline. Oluf var en tid Norges rikeste mann, en stor eiendomsbesitter i Kristiania og grunnleggeren av Kværner Brug og Christiana Spigerverk. Oluf bygde også Onsumslottet, et praktbygg i Gamlebyen. Så kom dårlige tider og Oluf Onsum endte med konkurs. Onsumslottet ble revet i 1905 for å gjøre plass til jernbanen.

Det er nettopp denne historien jeg nå bruker mye tid på og har blitt min nye hobby. Nettopp i det å finne ut hvordan det var for en rikmannsdatter på 1850 tallet, som var vant til rikdom, tjenere, stor plass med store hager og egen hestehage med staller, drivhus med druer, mye selskapelighet, å tilpasse seg den nye tiden. Jeg ble inspirert av Cecilie Enger, i nettopp det å skrive en fiktiv roman, bygd på en ekte virkelighet som ramme. Så jeg leser mye om dagen, om norske kvinners liv og kamp fra 1850 og framover, Larviks Historie, spesielt bind 2, jeg studerer fotoalbum, gamle brev og bilder og alt jeg kommer over fra 1850 og framover. Kanskje det blir en roman om noen år.....

Og sånn går no dagan...

Kristin E Aall Dons-Wallebek

Bestill direkte:

ROAD TO EQUALITY-NÅLEN

Kristin Ruder fra SI Tønsberg tipser oss om at det går an å bestille denne nålen direkte fra Hilary Laider, soroptimist i England, via denne e-posten:
hilary.laidler@icloud.com

UN WATER

22. MARS VERDENS VANNDAG

***Mange møtte fram til årets VANNdring** i Larvik Soroptimistklubbs regi - strålende vær og flott tur!*

Mer enn 30 personer, både store og små, noen med sine firebente venner ble også med på årets markering i regi av Larvik Soroptimistklubb. Turen, ledet av Hilde Eskedal, startet ved Rusta på Øya og gikk til Flatstrand, Hvittensand med Sukkersletta som endelig destinasjon hvor hjemmebakst og saft ble nytt i solen med utsikt mot havet. Inntekten fra årets VANNdring ble gitt til flyktninger fra Ukraina i Moldova.

Verdens vanndag ble opprettet i etterkant av FNs konferanse om miljø og utvikling i Rio i 1992. FNs generalforsamling vedtok at 22. mars 1993 skulle være verdens vanndag, og at dagen skulle markeres årlig fra da av. Dagen markeres for å sette søkelys på hvor viktig vann er i våre liv og øke kunnskapen om vanntilgangen i verden.
Tilgang til trygge drikkevannskilder har store konsekvenser for helse, utdanning og livskvalitet. I 8 av 10 husholdninger, uten vanntilgang, er jenter og kvinner ansvarlig for å hente vann til familien og denne rollen kan gå utover deres skolegang ifølge WHO og UNICEF.

Over 800 millioner mennesker lever i dag uten en sikker vannforsyning i nærheten av hjemmet, og tilbringer utallige timer i kø eller må gå langt til vannkildene og blir utsatt for helsemessige konsekvenser av forurenset vann. Det er mange steder i verden hvor drikkevann, eller vann i det hele tatt, er mangelvare. VANNdringen gjennomføres i solidaritet med alle kvinner som daglig må gå langt for å hente vann til familien.

Hvert år setter UN Water, enheten som koordinerer FNs arbeid med vann og sanitær, et nytt tema for vanndagen.

Årets tema, "grunnvann", trekker

oppmerksomheten mot den skjulte vannressursen som alltid har vært kritisk viktig, men ikke fullt ut anerkjent i bærekraftig utviklingspolitikk. Under tittelen «Grunnvann – Synliggjøring av det usynlige», forklarte årets kampanje grunnvannets vitale rolle i vann- og sanitærsystemer, landbruk, industri, økosystemer og klimatilpasning.
Det overordnede budskapet i kampanjen er det å utforske, beskytte og bruke grunnvann bærekraftig, vil være sentralt for å overleve og tilpasse seg klimaendringer og møte behovene til en voksende befolkning.

Larvik Soroptimistklubbs VANNdring setter i søkelyset på et viktig tema: Kvinner og utdanning, vann, energi og menneskeverd. Søndagens VANNdring ble den første på to år og mange ble med på turen. Vi startet ved Rusta på Øya og avsluttet på Sukkersletta med hjemmebakst og saft. Det ble en vellykket tur med informative stopp underveis i en vindstille og solfylt dag.

Neste år blir det ny mulighet til å gå en trivelig tur sammen med andre, få informasjon om vårt arbeid og anledning til å vise solidaritet for kvinner som ikke har de samme godene vi har.

Velkommen til VANNdring i 2023!

Carmen Adela Solum

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

Godkjenninger:
Sterk- og svakstrøms-installasjoner for nærings- og privatmarkedet!
Faugstad ELEKTRO
Bredochsgt.1 - Larvik - 33 16 38 00
www.faugstad-elektro.no

Det du virkelig trenger
Adelin
Kongegata 27, Larvik 33 18 13 20

TANGO FRISØR
JAZZ
TANGO FRISØR JAZZ
Torget 4 - Larvik
Tlf. 33 18 20 25
jazz@tango.no
www.tango.no

felumb
GULLSMEDEN I LARVIK
Smykker og ur. Gavekort
Ole Lynggaard,Georg Jensen,Birdie, Huldresølv, Sif Jacobs, Efva Atling, Breitling, Certina,Tissot, Victorinox
Tlf.: 33 18 10 21 • Torget 6, 3256 Larvik • www.felumb.no

Velkommen til velvære
VITA
Dyktige medarbeidere hjelper deg å finne produktene du ønsker når du skal velge make-up og hudpleieprodukter, gode råd får du med på kjøpet!
AMFI - MIDT I SENTRUM AV LARVIK
ALT I PERSONLIG PLEIE: Hud, makeup, duft, kropps-og hårpleie

BM
BYGGMAKKER STAVERN
Den lokale byggvarespesialisten
ALT DU TRENGER TIL HUS OG HYTTE
Åpent: 7-17 (9-14)
Terneveien 2, STAVERN
Tlf: 33 13 99 62
Mob: 97 05 45 30

DET GULE GALLERIET
Vi frister med kaffe, kaker, og lunsjretter. Prøv vår fantastiske steinovnspizza!
Bestill take away 938 66 462
Verftsgaten 1, Stavern

Skipperstua
RESTAURANT
Alle rettigheter. À la carte, småretter og pizza. Inne- og uteservering
Skippergaten 8 • Stavern • 97 64 71 46
post@skipperstua.no • skipperstua.no

Våre tillitskvinner

oktober 2021/desember 2022

Her er våre tillitskvinner i styret samlet på ett brett!

Øverst: president Hilde Eskedal, visepresident Rigmor Haug, kasserer Inger Hvarnes Odberg, sekretær Wendy Dantas, styremedlem Vera Paulsen, og varamedlemmene Inger Marie Heinzer og Kari Linnestad.

Disse loser oss gjennom soroptimiståret 2021 til 2022.

Positive medlemmer sa ja til verv!

Vi gleder oss over jobben som er gjort og skal gjøres og takker for at vi har villige og interesserte medlemmer som gjerne tar et tak for en god sak: soroptimismen!

PRESIDENT : Hilde Eskedal

STYREMEDLEMMER:
Rigmor Haug (visepresident)
Inger Hvarnes Odberg (kasserer)
Wendy Dantas (sekretær)
Vera Paulsen(styremedlem - permisjon)

VARAMEDLEM:
Inger Marie Heinzer
Kari Linnestad

REPRESENTANTER TIL UNIONEN,
1. REPRESENTANT:
Hilde Eskedal
2. REPRESENTANT:
Rigmor Haug

SUPPLEANTER TIL UNIONEN,
1. SUPPLEANT:
Inger Hvarnes Odberg
2. SUPPLEANT:
Wendy Dantas

3. SUPPLEANT:
Vera Paulsen (permisjon)
PROGRAMANSVARLIG
Leder: Sissel Hobæk
Assistent: Margaret Støle Karlsen

PROGRAMKOMITÉ,
Trine Lise Fevik
Torunn Hammer Haarberg
Kristin Aall Dons-Wallebek

REKRUTTERING
Brit Saglie Nilsen
Margaret Støle Karlsen
Tove Akre

VALGKOMITÉEN
Pippi Müller
Lill Bjørvik

REVISOR
Lill Bjørvik
Britt Ohrem Brastein

UTNEVNTE VERV:

Sorord: Margaret Støle Karlsen, Torunn Hammer Haarberg, Lill Bjørvik og Rigmor Haug
VANNdring: Hilde Eskedal, Carmen Adela Solum og Torunn Hammer Haarberg • **Julemerker:** Margaret Støle Karlsen
• **Miljønett:** Anne-Brit Hellerud
PR/markedsansvarlig: Rigmor Haug • **Nettansvarlig:** Ina-Maria Snedal Tufte, Ellen Katrine Snedal og Rigmor Haug

BOKORMEN

Fiffi Sars,
Larvik Soroptimistklubb

Lisa Aisato: Livet - illustrert
Ja, akkurat det er livet i Lisa Aisatos bok! Illustrert! Hun har befestet seg som en av Norges mest bejublede illustratører. Hun har skrevet og illustrert flere egne barnebøker, og hun har illustrert andres, ofte best-selgende, bøker. I tillegg har hun også hatt illustrasjoner i Dagbladets lørdagsmagasin i en årrekke.

Ingen illustrerer menneskenes frykt, håp og drømmer som Lisa Aisato.
I denne boken har hun samlet alle sine beste bilder, nye så vel som gamle, og skrevet tekster om dette livet vi alle må mestre.

Boken er delt inn i seks bolker/kapitler med illustrasjoner og tekster fra livets ulike stadier: Den åpne og nysgjerrige tiden - barn-dommen, da sommeren var grønn-ere og vinteren hvitere.
Ungdomstiden - med alle sine følels-er, sine viktige avgjørelser og altopp-slukende vennskap.
Med voksenlivet følger ansvar og nye valg som må tas. Senere er det familielivet med alt det vi kjenner av kaos, tidsklemmen og kjærlighet.
Midtlivet med ro, stabilitet eller kanskje helt nye muligheter.
Alderdommen er preget av livserfar-ing, sorger og en stor frihet.

"Boken er en glede"
Fiffi Sars

Jeg elsker denne boken og blar nesten daglig i den. Studerer et bilde av gangen og nyter den korte setninglange teksten.
Minnes om det som har vært mitt liv så langt og ser frem mot de årene som skal komme.

Jeg har flere favoritter, bla. den tegningen, i bolken «Et nytt liv», hvor du skjønner hva en tidsklemme betyr. (Nei, det er ikke å nå siste café før stengetid.)
Eller hvordan du, i «Voksenlivet» kan lete og finne igjen».
«I et langt liv» den herlige setningen «Men det er merkelig. På innsiden er du 22.»
Flere tegninger beskriver lykken med barnebarn og mer tid til å gjøre hva du vil.

De siste seks illustrasjonene i boken, om kropp som svikter, om glemsomhet, ensomhet og tap slutt-er i det optimistiske «men du bærer hele livet med deg» og kjærlighet fra dine nærmeste, barn og barnebarn.
Dette er en visuell bok, tekstene viser bare, forsiktig, en mulig ret-ning. Det er dine egne tanker, erfar-ing og også fantasi som berører deg når du blar i boken. Boken er en glede!

Lyst til å bli medlem i Larvik Soroptimistklubb?
Send oss en e-post på
larvik@soroptimistnorway.no

Minneord

Galina døde 21. februar 2022.
Vi visste at hun var alvorlig syk, men til tross for det kom beskjeden om dette som et sjokk på oss alle i Holmestrand Soroptimistklubb. Vi har forskjellig fartstid i klubben, men felles for oss alle er at vi har opplevd henne som en positiv kraft i klubben vår.

Galina ble medlem i klubben 1. januar 2001 og har hatt mange verv i løpet av disse årene. Hun har vært styremedlem, sekretær, nettansvarlig, visepresident og med i klubbens Moldova-gruppe. Hun hadde så mye ugjort, og hadde planer for utvikling av klubben. Hennes energi og engasjement var helt enormt til det siste. Hun var vår valgte president i den perioden vi nå er inne i, men fikk aldri trådt inn i det vervet. Hun var allikevel en uvurderlig støttespiller for styret. Hun uttrykte optimisme til oss på møtene, og startet hvert møte med å gi oss en statusrapport i forhold til sykdommen. Hun viste en åpenhet om sykdommen for å lette kommunikasjonen med oss andre, og viste en indre styrke som trøstet de omkring henne. Humøret og latteren var også noe som kjennetegnet henne, og som livet opp enhver forsamling.

Fredag sendte hun en epost til styret med beskjeder angående neste medlemsmøte, og på mandag var hun død. Det er nesten ikke til å fatte, og bare så veldig, veldig trist. Hun hadde nok en ekstra drive de siste månedene, hun hadde dårlig tid, noe vi nok merket på henne. Hun har satt i gang en prosess her i klubben, og vi skal prøve å følge opp det hun hadde planlagt for, og som er viktig for klubbens framtidige liv.

Soroptimistappellen lyder som følger: *La oss være oppriktige i vennskap og vise evne til fred og forståelse*
La oss være villige til å hjelpe og tjene
La oss alltid sette oss høye mål og utføre vårt arbeid med verdighet og under ansvar.

Etter å ha dvelt ved denne nå slår det meg at den er så til de grader treffende når det gjelder Galina. Hun var en ekte soroptimist, hun var jo selve «Mor Soroptimist» som en av oss uttrykte da hun fikk vite at Galina hadde gått bort. Hun var inkluderende og vennlig, og har betydd utrolig mye for veldig mange i hele organisasjonen vår. Hun var alltid positiv og villig til å påta seg en jobb. Ingenting var umulig, og ingen oppgave var for stor. Hun hadde en arbeidskapasitet og en drivkraft som var beundringsverdig, alltid klar til å hjelpe og stå på for andre i soroptimismens ånd.

Som hun skrev i medlemsbladet vårt som hun selv produserte, trykket opp og delte ut: «Å være soroptimist er både givende og engasjerende, det skaper sosiale nettverk og gir en muligheter til å utvikle seg selv, og til å bidra til samfunnet». Dette siste skrev hun i desember 2021, og hun uttrykte fremtidsvisjoner helt til det siste. Vi takker henne for alt hun har betydd for klubben vår og for den innsatsen hun har lagt ned i prosjektene. Hun var nok en perfeksjonist, i hvert fall utførte hun arbeidet sitt på en måte som gjorde at vi alltid visste at det ble bra, så lenge hun tok ansvar. Det virket som hun stilte høye krav til seg selv og hadde høye mål for arbeidet i klubben.

Det er mange mennesker som har opplevd noe positivt i livene sine takket være Galina. Soroptimister jobber prosjektbasert, og gjennom engasjementet i prosjektene, både de små og de store, gjenspeilte hun engasjementet og omtanken for

mennesker. Vi vakuumpakket dyner og samlet inn babytøy som ren nødhjelp, Galina organiserte og fikk det av gårde til Moldova. Klubben vår har vært involvert i mange prosjekter, bl.a. i Moldova, Europas fattigste land, det har vært oppussing av barnehager, renovering av brønner for å sikre befolkningen i landsbyer rent vann, og det har vært opplæring i livsmestring for ungdom på internatskoler som et ledd i forebygging av menneskehandel. Vi har også lokale prosjekter her i Holmestrand, og i alt dette stod Galinas drivkraft sentralt. Hun hadde et stort nettverk av soroptimister både i Norge og Moldova, og snakket russisk slik at kommunikasjonen med Moldova og arbeidet gikk lettere.

I det store antitrafficing-prosjektet i samarbeid med Norgesunionen var hun igjen en svært viktig person og ressurs, og da hun snakket om dette prosjektet i FN kjente vi alle på en stolthet over å ha henne i klubben vår!

Galina har vært en primus motor for oss alle i Holmestrand Soroptimist-klubb, vi savner henne og vil aldri glemme henne og det hun har stått for. Minnegavene som klubben får skal brukes i hennes og soroptimismens ånd, til beste for verdens jenter og kvinner.

Hvil i fred, kjære Galina.
Mette Kristiansen, president
SI Holmestrand

Mat-gleden

Ovnsbakt salmalaks
med wokede grønnsaker og hvitløksdressing

Lag en båt av aluminiumsfolie med plass til salmalaksfileten (jeg deler den ofte på midten og legger stykkene ved siden av hverandre)

- Smør litt nøytral olje (raps) i «båten» før du legger filetene i
- Dryss litt lett med olje over filetene også
- Krydre med salt og pepper
- Legg på tynne sitronskiver, frisk dill og strø pinje kjerner over

Sett i ovn på ca. 180 grader til laksen er ferdig stekt, sjekk underveis. I mellomtiden kan woke grønnsakene:

- gulrot, kålrot og sellerirot delt i staver og wokes møre i litt nøytral olje (raps) i en wokpanne.

… og lage en hvitløksdressing av lettrømme, hvitløk (etter smak 😊) og litt salt

- 2 dl lettrømme
- Hvitløkfedd (etter smak)
- Litt salt

Rør sammen og du har en god dressing til denne retten. Dette er en god og næringsrik hverdagsrett og en liten vri på fisken.

Wok og dressing kan selvsagt erstattes med kokte poteter, gulrøtter, smelta smør og en god agurksalat. Smaker godt det også.

Velbekomme!

Kari Larsen Foss-Pedersen

Du blir aldri for gammel til å glemme noe.

Alina Radu i Tønsberg og SKUP

Liv Handeland SI Tønsberg, *Lill Bjørvik og Margaret Støle Karlsen SI Larvik sammen med journalist og redaktør Alina Radu, Moldova.*

I begynnelsen av april, var jeg så heldige at jeg fikk et kort besøk av Alina Radu. Alina Radu er modig journalist og redaktør i Moldovas største i avis og nettsted, Ziarul de Garda.

Alina var i Norge og Tønsberg fordi hun var invitert til å delta på den såkalte SKUP konferansen, som i år var lagt til Tønsberg. SKUP konferansen er for «gravejournalsiter», og i år var det ca. 700 deltakere fra hele verden til stede.

Alina har 30 års erfaring som journalist og har vunnet priser i en rekke land for sin undersøkende journalistikk. Etter krigsutbruddet i Ukraina 24. februar, har hennes nettside blitt den mest leste i Moldova, og en viktig informasjonskilde for journalister som skriver om krigen i Ukraina og flyktningsituasjonen i Moldova. Dessverre ble nettstedet hun sender på russisk, stengt i Russland, slik vi har sett de fleste muligheter for informasjon utenfra er. Ziarul de Garda arbeider til vanlig hardt for å avsløre den omfattende korrupsjonen som har foregått i Moldova, særlig innen rettssystemet og i politikken generelt.

Jeg har kjent Aina Radu i 18 år, og møtt henne hver gang vi har vært i Moldova. Det har også alle soroptimister som har vært med på prosjektreiser dit gjennom årene. Hun har gitt oss oppdatert informasjon om landets tilstand, og den har ikke vært altfor lystelig gjennom årene.

Nå, etter pandemien, var det et øyeblikk med optimistiske toner. Landet har fått en ny flott president, Maia Sandu, og det er startet et oppriktig og møysommelig arbeid med å komme den altomfattende korrupsjonen til livs. Men så kom denne forferdelige krigen.

Det er veldig vanskelig økonomisk å drive avisen og nettstedet Ziarul de Garda. Alina har 25 unge, dedikerte journalister som sammen med henne arbeider døgnet rundt, med lite betaling. Et tilleggsproblem er at papiret til trykkingen, er blitt mangelvare. Leveransen fra Ukraina har stoppet opp. Selve avispapiret er blitt vanskelig å få tak, og selvsagt også veldig mye dyrere.

Dersom noen er interessert i å være med å støtte avisens viktige arbeid, kan man være med på en såkalt Crowdfounding. Det vil si at enkeltpersoner går sammen om å støtte et prosjekt, enten ved et fast pengebeløp per måned, eller på annen avtalt måte. (Alt fra 2 Euro per måned og oppover.)

Fordi tiden hun var i Tønsberg, ble så knapp, rakk vi dessverre ikke å invitere til et møte med alle som ville hatt interesse av å høre hennes tolkning av situasjonen i Moldova, Vi gjorde derfor et lite intervju, som ligger på Facebook siden «Soroptimister».

Det er alltid spennende å høre Alina Radu, og vi håper verden normaliserer seg snarest, slik at vi igjen kan møtes under normale omstendigheter. Her eller der!

Liv Handeland

SI Tønsberg

Da sola kom til Farsund!

Med stor forventning og glede kjørte jeg til Snartemo stasjon for å hente to solstråler fra Larvik og Tønsberg som var ventet med toget. Der kom de, Margaret Støle Karlsen og Kristin Ruder, klare for ei helg i Farsund.

Det var flere år siden siste besøk til Lister, - faktisk i 2011, da de var invitert som gjester til Lister soroptimistklubbs 10 års jubileum. Den gang gav Margaret oss navnet «Lister sisters».

Nå var det endelig tid for besøk igjen, og for å utforske Farsund og Listalandet. Det er herlig når smilet og latteren sitter løst, samtalen flyter lett og varmen fra både gjester og peisen fyller huset.

En tur i frisk Lista-vind er obligatorisk når en er på disse kanter av landet. Listalandet er et av Norges flotteste og mest intakte kulturlandskap, med mange kulturminner, helleristninger, gravhauger og fallossymbol (vaner). Vanen er i norrøn mytologi i gudeslekt med fruktbarhetsguder som Njord, Frøy og Frøya. Njord var havets gud, som rådde over vinden og havet og kunne stille stormer. Vi skulle gjerne hatt følge med Njord denne dagen, da spaserturen vår gikk rundt Tjørveneset, ytterst på Lista, og til Lista fyr. Men hva gjør vel litt vind, når man kan finne ly og spise nista i ei lita bu med store vinduer ut mot havet og sandstrendene på Havika. Det flate landskapet, lyset og høy himmel får landskapet til å ligne på Skagen.

***Fyrtårnet** på Lista fyr ruver 34 meter over havet. Fyret ligger på ytre Listalandet. Dagens fyrtårn er oppført i hugget granitt. Llinseapparatet fra 1872 er fortsatt i drift.*

Den lille sørlandsbyen Farsund er sjarmerende og gjestfri. Like utenfor sentrum ligger et gammelt badehus, bygget i 1890. Badeplassen er åpen for store og små og rommer også en herlig badstu like i vannkanten. Fristelsen ble for stor, og bad i 4 grader vann og varm badstu ble en herlig opplevelse. Gode opplevelser ventet også neste dag.

I strålende solskinn gikk turen til Husebysanden og Einarsneset. Huseby kongsgård har røtter tilbake til før vikingtiden. Dette var kongelig administrasjonsgård i middelalderen og etter tradisjonen residens for kongen på Agder. Sagnet forteller at Dronning Åsa hadde tilholdssted på Huseby og at hennes sønn Halvdan Svarte vokste opp her. Selv om nordvesten var hard, og gav

oss gratis sandpealing i ansiktet på hjemveien, - fant vi god ly i ei av de små sandstrendene og fikk ei rolig og fin stund i sola, og tid til å nyte både havet, måker, myk og gylden sand, kaffe og kakao, niste og appelsin.

Mandagskvelden var Margaret og Kristin invitert til møtet i Lister soroptimistklubb, og begge gav oss interessante og inspirerende innlegg som fenget de fremmøtte. De fikk virkelig satt ord på og gitt innhold til kveldens tema: «Soroptimist – visjon og verdier». Vi gikk ut i den vakre vårkvelden med ordene i minnet : Vær en stolt soroptimist!

Takk gode soroptimistvenner, for latter og smil og solskinn!

Anne Rita Meberg
Lister Soroptimistklubb

Her er f.v.: Siv Rosfjord Loga SI Lister, *Margaret Støle Karlsen SI Larvik og Kristin Ruder SI Tønsberg*

Konsert og appell for flyktninger

Sissel Hobæk holdt appell *i forbindelse med koret Black & Lekkers konsert.*

Det larvikbaserte koret *Black & Lekker holdt konsert i Sliperiet 27. mars 2021. Konserten tok opp i seg flyktningesituasjonen i verden. Første avdeling var et bestillingsverk av Tone Krohn, «Velkommen fremtid - en messe på høye hæler.»*

Larvik Soroptimistklubb fikk anledning til å informere om sin klubb, SI Stefan Vodas, arbeid overfor Ukrainas mange flyktninger som kommer inn over grensen til Moldova. Noe av overskuddet fra konserten vil gå til dette prosjektet.

Vi fikk høre vakker samklang mellom komponisten, kor og orkester. Verket er en moderne folketonemesse. Folkekunstneren har latt seg inspirere av folkemusikalske elementer. I en verden med mye uro, ble konserten skremmende aktuell.

Women for Water Partnership

Mariet Verhof-Cohen er en anerkjent ekspert på vann og vannets betydning for kvinner og barns levekår.
Vi ble først oppmerksomme på Mariet Verhof-Cohen da hun var SIE president 2007-2009. Hun valgte «Soroptimists Go for Water» som sitt tema og er den direkte inspirasjon til Larviksklubbens markering av FNs World Water Day 22. mars. Vi markerer Verdens vanndag hvert år med en VANNdring. Mariet Verhof-Cohen ble senere SI-president (2017-2019) og hadde da som motto «Women, Water & Leadership».
Nå er hun leder for Women for Water Partnership (WfWP) og forteller i denne artikkelen om hva WfWP er - og hva de gjør.

Women for Women Partnership (WfWP) er et unikt partnerskap mellom kvinneorganisasjoner og kvinnenettverk. Det forener kvinnelig lederskap i rundt 100 overveiende lav- og mellominntektsland i Afrika, Asia, Latin-Amerika og Karibia, Øst-Europa, Kaukasus og Sentral-Asia (EECCA) og Vest-Europa. WfWP når minst 1,5 millioner kvinner.

Alle 28 medlemsorganisasjoner er godt etablert i samfunnet og er aktive innen områdene vann og sanitære forhold, bærekraftig utvikling og kvinners deltakelse og myndiggjøring. Medlemskapet spenner fra kvinner på landsbygda, akademia, kvinnelige vannfagarbeidere og forretningskvinner til serviceorganisasjoner og spesielle interessegrupper. WfWP posisjonerer kvinner som aktive ledere, partnere, eksperter og endringsagenter i alt som har med vann å gjøre.

WfWP bruker vann som en inngangsport til kvinners myndiggjøring. WfWP arbeider for å forbedre rettferdig tilgang til vann for alle, for alle bruksområder. Kvinner har tradisjonelt lang erfaring i vannsektoren, og den avgjørende rollen de spiller i effektiv vannforvaltning blir stadig mer anerkjent og dokumentert. Å involvere både kvinner og menn i utviklingen av integrerte vannressurser fører til bedre bærekraft, styring og effektivitet.

Som et mangfoldig nettverk av kvinneorganisasjoner kan WfWP hente kunnskap fra en mengde ekspertise knyttet til ulike temaer og emner i den brede vann-kjønn-bærekraftig utviklingssammenhengen. Når en spesifikk ekspertise er nødvendig, globalt, regionalt eller nasjonalt, oppfordrer WfWP det aktuelle medlemmet til å representere WfWP og gi innspill for den spesifikke anledningen.

Siden etableringen i 2004 har Women for Water Partnership (WfWP) konsekvent fremmet kvinners rolle i vann- og utviklingssektoren, både i deres faglige kapasitet og som en stor gruppe i samfunnet.

WfWP har i betydelig grad bidratt til å forbedre tilgangen til vann, gode sanitære forhold og hygiene (WaSH (water, sanitation, hygiene)) gjennom vannprosjektene som er iverksatt av medlemmene. Til tross for begrensede midler har WfWPs arbeid gitt imponerende resultater.

Prosjekter har ført til bærekraftige løsninger for WaSH, vanningssystemer og vannforvaltning. Prosjektene har styrket kvinner og lokalsamfunn og yrkesopplæring, og de har stimulert lokal økonomisk utvikling og generering av nye inntekstsmuligheter for kvinner og deres lokalsamfunn. Mange kvinner har fått posisjoner i beslutningsprosesser, fra lokale vannforekomster til internasjonale fora. Soroptimist International (SI)-presidentens appell "Women, Water, Leadership" 2017-2019 ble igangsatt med støtte fra WfWP. De fire prosjektene i Bulgaria, Malaysia, Indonesia og Kenya pågår fortsatt og blir fremdeles fulgt opp. SI og SIE er begge medlemmer av WfWP og har representanter i generalforsamlingen.

Prestasjonene som oppnås er direkte resultat av WfWPs arbeidsmåte med å søke løsninger på tre nivåer samtidig:

1) På grasrotnivå gjør WfWP, gjennom sine medlemsorganisasjoner og i samarbeid med strategiske partnere, det mulig for lokale kvinnegrupper å møte prioriterte utfordringer i sine lokalsamfunn knyttet til vann i et bredere perspektiv. Kvinnegrupper blir veiledet og støttet til å administrere og overvåke sine egne prosjekter, drive lobbyvirksomhet og påvirke lokale agendaer - og til å bli ledere eller endringsagenter i sine valgkretser.

2) På nasjonalt nivå støtter WfWP sine medlemsorganisasjoner til å bidra effektivt til utvikling og implementering av retningslinjer og programmer i deres regioner og land.

3) På globalt nivå bruker WfWP og dets medlemsorganisasjoner sin kollektive stemme for kvinner i en global agendasetting. WfWP bidrar til internasjonal politikkutvikling gjennom FN og andre globale prosesser. WfWP kommer med forslag til å forbedre retningslinjer og de passer på at myndighetene følger opp sine forpliktelser.

Kjernen i WfWP er medlemsprosjekter og programmer for å bidra til rettferdig tilgang til trygt vann og bærekraftig utvikling. I våre prosjekter fokuserer medlemmene på inkludering av kvinner fra dag én: fra det besluttes å starte et vannprosjekt/program, gjennom alle stadier med investeringer, tildeling av midler, design, planlegging, implementering, overvåking og evalueringer av programmet. Spesiell oppmerksomhet rettes mot inkludering av kvinner i vannforvaltningen. Kapasitetsutvikling både på institusjons- og individnivå er fortsatt et avgjørende aspekt i alle våre prosjekter. Det legges vekt på styrking av kvinner og deres lokalsamfunn, coaching og (yrkesrettet) opplæring. Regionale og nasjonale knutepunkter vil i økende grad støtte disse prosjektene.

Lobbyvirksomhet og påvirkning er et viktig element i WfWPs arbeid for å sikre at beslutningstakere, vitenskap og teknologi tar hensyn til lokale forhold. WfWP påvirker politikken ved å gi medlemmene en plattform hvor de kan uttrykke sine meninger når det gjelder (inter)nasjonale politiske prosesser og når det gjelder de viktigste (inter)nasjonale hendelser som involverer vann. WfWP samarbeider med partnere og likesinnede organisasjoner også utenfor vannsektoren for å øke effektiviteten. Lobbymeldinger er avledet fra erfaringer. WfWP gir råd til FN-organisasjoner når det gjelder kvinner og vann.

WfWPs kunnskapsutvekslings- og læringsplattform, sammen med regionale workshops og mann til mann støtte, gjør det mulig for medlemmer å dele beste-praksis-løsninger. Det bidrar til forbedret prosjektgjennomføring og stimulerer "utenfor (vann)boksen-tenkning».

Mariet Verhof-Cohen

Tekst fritt oversatt av Lill Bjørvik

WOMEN FOR WATER PARTNERSHIP

HEDER 1924 | SLETSJØE BEGRAVELSESBYRÅ
Tlf: 33 18 10 80 | post@labe.no | Nansetgt 43, 3256 Larvik | 917 936 986

Klag ikke under stjernene over mangel på lyse punkter i ditt liv
- Henrik Wergeland

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

Redd Barna
www.reddbarna.no
– GI DITT BIDRAG!

STAVERN KUNSTGALLERI
Grafikk, maleri, fotokunst, design og kunsthåndverk
Tollbodgaten 8, Stavern, 911 23 222
info@stavernkunstgalleri.no

Sikre deg bobil nå!
Se vårt utvalg på Sem ved Tønsberg
Ferda

MOTEHUSET
Karma Larvik
innovativ mote til alle anledninger
Kongegata 22, 3256 Larvik
Telefonnummer: 33131620

EXTRA
Extra stort utvalg til extra lave priser
VÅRT PRISLØFTE VI GJØR ALT for at du skal handle Extra Billig
Extra stort utvalg til Extra lave priser
Man.-fre. 07.00 - 22.00// lør.08-21//søn.09-21
PRINSENSGT. 20 - STAVERN, telefon: 33197350

KLÆR - STRIKK - VESKER - INTERIØR
Kom innom oss for en hyggelig og oppløftende opplevelse!
Verftsgaten 5, Stavern - 99 12 21 63
Man – Fre 10–17 // Lør 10–16 // Søn 11–16

KIWI
FRITZØE BRYGGE 1 • LARVIK
33188218 • kiwi.fritzoe.brygge@kiwi.no

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

ALT UNDER SAMME TAK

Vår store fordel er at vi har alt samlet under samme tak og det er aldri langt mellom de ulike fagpersoners spisskompetanse. Det å utveksle ideer og tanker tverrfaglig spirer ofte til nye ideer og løsninger som kommer våre kunder til gode.

TRYKK / EMBALLASJE / DESIGN / SKILT & DEKOR
PROFIL- OG REKLAMEARTIKLER / LOGISTIKK

bk Når **kvalitet** og **synlighet** teller!
33 48 59 00
salg@bk.no
bk.no

THORESEN transport a.s

- veletablert transport- og spedisjonsfirma ved containerhavna i Larvik med avdeling på Stensarmen i Tønsberg.

Veitransport • Container • Sjøfrakt • Flyfrakt • Lager • Fortolling

+47 33 14 00 60
thoresen@thoresentransport.no

STAVERN SPORT
DRONNINGENSGATE 2

Stavern.sport@sport1.no

sport 1 ekte sport

★★★★
HOTEL WASSILIOFF
STAVERN

Havnegaten 1
3290 Stavern
33 11 36 00

Unn deg en elektriker!

HAFA
ELEKTRO • AS

33 13 38 88

mobile

Mobile Larvik AS

Løkka 21 – 25, 3271 Larvik
Telefon: 33 12 18 50 / 60

Feldenkrais Metoden

TØNSBERG FELDENKRAIS STUDIO

Gruppe-trening vår og høst

Alle kan bevege seg lettere og bli mer smidige
Alle kan redusere sine muskelspenninger
Alle kan få friere pust og utvikle bedre balanse

KRISTIN RUDER 932 17 240
feldenkraismetoden.no

vitusapotek+

Fritzøe Brygge

Fritzøe Brygge 1 • Larvik
Telefon: 33201450 • 9-18 (15)
fritzoebrygge@vitusapotek.no
www.vitusapotek.no

KLUBBSTAFETTEN

Ålesund soroptimistklubb

Ålesund Soroptimistklubb
er blitt utfordret av Mandal Soroptimistklubb til å delta i Klubbstafetten i Sorord og fortelle om klubben i sommeravisen til Larvik Soroptimistklubb.

Klubben vår ble stiftet 19.03.1983
og har 27 medlemmer.
Medlemstallet har vært relativt stabilt, men også vi merker at gjennomsnittsalderen har økt.
I pandemi-tiden har vi holdt det gående med Teams-møter. Vi har også hatt møter i friluft, både sommer og vinter. Unntaksvis er enkelte møter er blitt avlyst p.g.a. corona-situasjonen. Nå er vi heldigvis i gang med fysiske møter igjen. Det er befriende!

PROSJEKTGRUPPER
Klubben er blitt delt opp i ulike prosjektgrupper.
Én gruppe arrangerte kunstlotteri da klubben mottok to flotte litografier i gave fra en nedlagt Lionsklubb i Ålesund. Etter at klubben rundet lotteri-inntektene oppover, ble kr 40.000,- overført til Stiftelsen Casa Emanuel som arbeider for å gi gatebarn i Brasil en trygg oppvekst. Stiftelsens mor, avdøde Inger B. Harrington fra Ålesund, solgte alt hun eide og flyttet til Rio for å arbeide blant gatebarna der. Stiftelsen driver arbeidet videre.

En annen gruppe ble opprettet for markering av 10.desember-appellen og for feiring av 8.mars.
Flaskeinnsamling ga penger til 10.desember appellen. 8.mars ble markert med åpent møte der medlemmene ble oppfordret til å ta med venner. Over 60 kvinner fikk høre et engasjerende foredrag ved bibliotek-sjef Mariann Schjeide som fortalte om Marie Takvams liv og diktning. På 8.mars-møtet kom det inn kr 11.000,- som ble sendt til Soroptimistklubben i Zilina i Slovakia som driver hjelpearbeid blant ukrainske flyktninger som kommer over grensen til Slovakia.

Etter modell fra Ringerike
Soroptimistklubb har én gruppe vurdert å arbeide med vennepro-sjektet. Dette er et tilbud om alternativt nettverk til kvinner som er blitt utstøtt av familien og dermed mistet sitt opprinnelige nettverk.
En gruppe på 7 klubbmedlemmer har jobbet med mentorprosjektet som skal veilede utenlandske kvinner med høy utdannelse til å komme inn i det norske samfunnet jobb-messig og sosialt. Det har vært månedlige samtaler mellom veisøkere og mentorer. I tillegg har det vært fellesmøter mellom alle veisøkere og mentorer. Mentorenes konklusjon er at de fikk mer tilbake fra veisøkerne enn det mentorene gav.

Bilder fra sommermøtet.

Noen av mentorene ble også medlemmer av klubben.

ANDRE OPPGAVER

Unionsstyret: Ålesund Soroptimistkubb har hatt Unionsstyret i perioden 2019-2021. Medlemmene av Unionsstyret nedla et stort arbeid. Vi hadde håpet å kunne ta imot mange av dere til den vakre byen vår for L&R-møte i 2021, men dessverre måtte møtet holdes digitalt.

Boken kommer: Hver måned bringer medlemmene i klubben i samarbeid med biblioteket i Ålesund, bøker til låntakere som ikke selv kan møte opp på biblioteket.

Hjelp til ukrainske flyktninger: Sammen med andre frivillige organisasjoner har vi hatt digitalt møte med Ålesund kommune angående hjelp til ukrainske flyktninger i byen og distriktet. Sortering av innsamlet tøy var vår første oppgave. Vi håper å kunne hjelpe de ukrainske flyktningene i månedene som kommer. Vi skal gi kommunen en oversikt over hvilke ressurser som finnes i klubben og hva vi kan tilby.

KLUBBMØTER

Temaene har vært mange; Kvinnehelse, Vold i nære relasjoner, Fremtidsfullmakt, Orientering om Moldova-prosjektet, yrkesforedrag m.m. Vi har vært på museumsbesøk og besøkt keramiker.
Vi opplever at eksterne foredragsholdere er lette å be, selv om avlønningen er symbolsk.

Vi tror det er viktig å opprette prosjektgrupper. Medlemmene får da større tilhørighet til klubben og vi blir bedre kjent med hverandre. Til tross for utfordrende pandemi-tider, har vi klart å opprettholde aktiviteten og holde klubben samlet.
Vi ser frem til mange gode fysiske medlemsmøter fremover.

Kristin Loland Jacobsen
Visepresident, SI Ålesund

Vi i Ålesund utfordrer KRISTIANSUND SOROPTIMISTKLUBB til å ta stafettpinnen og skrive i neste nummer av Sorord!

SI SØNDERBORG - VÅR VENNSKAPSKLUBB

- HELT SYD I DANMARK!

Efter flere år med nedlukning hvor det har været begrænset muligt at mødes, er det dejligt at vi igen kan samles til vores klubaftener. Her i Sønderborg mødes vi den anden onsdag i hver måned på Hotel Sønderborg Strand, hvor vi altid starter med en dejlig middag, hvorefter vores præsident informerer om nyt fra unionen. Et af vores medlemmer holder derefter altid et indlæg om et selvvalgt emne. Seneste indlæg var fra tidligere unionspræsident Karen Lisbeth Jacobsen, som nu er Guvernør. Det var spændende og informativt at høre om det arbejde der ligger i at være Guvernør. I løbet af aftenen synger vi og er så heldige at vi har et dygtigt medlem som spiller på klaver.

På landsplan er vi i Danmark ca. 1.300 medlemmer, deraf er vi ca. 30 medlemmer her i Sønderborg. Vi har som alle andre ønsket om flere medlemmer, så vi er rigtig glade for at vi i denne måned har optagelse af et nyt medlem. Selv har jeg været medlem i 25 år.

Udvalg i klubben
Vi har rigtig mange gode og spændende udvalg i klubben.
Bl.a. har vi "8. marts udvalg", som arrangerer foredrag og en spændende dag til fordel for Kvindernes internationale kampdag.

I august var jeg med til at arrangere en vandrer-udstilling vedr. de 17. verdensmål, hvor kunstmaler Hans Tyrstrup havde malet 17 flotte malerier med symboler der refererede til de 17. verdensmål. I forbindelse med udstillingen arrangerede vi også forskellige foredrag som havde med verdensmålene at gøre. Udstillingen blev vist i mange danske byer.

"Orange dage udvalget" havde en stand i byens shoppingcenter. Her kommer de i dialog med rigtig mange kvinder og mænd om emnet Stop vold mod kvinder. Et emne det er vigtigt at sætte fokus på. Her samarbejder vi med byens kvinde krisehjem, som vi også støtter økonomisk.

"Money making" er en dejlig aktiv gruppe, som jeg også deltager i, her er den primære opgave at indsamle penge til velgørenhed. Årets store arrangement er vores Modeshow som vi netop nu er igang med at arrangere. Det afholder vi den 6. april. Vi håber på at sælge ca. 300 billetter til en pris á kr. 300,- og

netop besluttet at overskuddet i år går til fordel for kvinder og børn fra Ukraine. Det er en aften hvor kvinder mødes til nogle hyggelige timer med mad, vin og underholdning og ikke mindst modeshow. I løbet af aftenen udloddes der flotte præmier som de deltagende forretninger har sponsoreret. Selv har jeg flere gange gået som model for flere af byens tøjbutikker.

Samarbejde med andre foreninger
Hvert år afholder Sønderborg Kommune "Kulturnatten". En aften hvor specielt havnefronten syder af liv. Højdepunktet er et natløb. Soroptimisterne samarbejder her med andre lokale aktive kvindeklubber, hvor vi er synlige med en stand på havnen. Formålet er at være synlige og gøre opmærksom på det Soroptimisterne arbejder for. Her deler vi foldere ud og taler med publikum. En spændende aften med masser af liv og snak.

Karin Langenberg,
SI Sønderborg, Danmark.

Her er plakaten
SI Sønderborg har fått laget til sitt store moteshow i april 2022! Aktive damer i vår vennskapsklubb som ligger nesten helt nede ved grensen til Tyskland! For mange år siden var flere av vår klubbs medlemmer på trivelig besøk i hos medlemmene i SI Sønderborg!

BANNER TIL KLUBBEN?

Larvik Soroptimistklubb
Stiftet 1969
www.soroptimistnorway.no
- En global stemme for kvinner -

Banner til klubben kjøpes via Larvik Soroptimistklubb!
Bestill på thorka2@online.no

200x80 cm store bannere
Her har du fotokvalitet og størrelse kombinert med en lettvint tilrigging.

Pris for **2 stk. er kr 1849,-** pluss mva, og frakt. Ønskes 1 stk. kan du trekke fra kr 500,- Prisene er inkl. evnt. grafisk arbeid. Leveres i aluminiumkassett i skulderbag, lett å bære. Klubben velger selv teksten på banneret!

Waterloo: et slags reisebrev

Jeg fortalte Margaret at jeg hadde vært i Waterloo i påsken (uttales Vaterlo må vite - og slett ikke Wåterloo). Hva! sa Margaret, jeg kjenner ingen som har vært i Waterloo - og når sant skal sies så gjør ikke jeg det heller.

Så her kommer reisebrev fra eksotiske Belgia, to timer fra Gardermoen.

Min venninne Hilde er fra Belgia. Hun sier at landet består av gamle byer og at alle hærer ser ut til å ha gjort det til vane å kjempe og dø i Belgia. I hvert fall er det et faktum at landet ikke har vært selvstendig så fryktelig lenge. Først var romerne der, så lå landet under burgunderne, så spanjolene, så østerrikerne, fra 1794 til 1815 under Napoleon og så gjenforenet med Nederland etter Napoleons fall. Så, etter revolusjonen i 1830 ble Belgia et selvstendig kongerike.

Og Belgia har to språk. Det kan medføre litt hjertebank fra tid til annen. Jeg skulle f.eks. ta toget fra Oostende til flyplassen og skulle bytte tog i Brüssel-Zuid. Mens jeg venter på neste tog flytter jeg meg ut i solen på den andre siden av perrongen. Tilfeldigvis kaster jeg et blikk opp - og der lyser det mot meg at jeg er på Brüssel-Midi. Hva, hva? Har jeg gått av feil (3 jernbanestasjoner i Brüssel)? Og jeg skal rekke fly! Litt panikkfølelse før jeg kommer til å huske at Zuid og Midi begge betyr sør, og det står forskjellig på hver side av skiltet. Da vi skulle til Waterloo fikk jeg også en slik overraskelse (bortsett fra at belgiske Hilde visste beskjed). Vi fulgte veien til Ghent, og plutselig står det franske navnet Gand på skiltet i stedet. Ikke enkelt for en skarve utlending.

Slaget ved Waterloo betød slutten for Napoleons styre som keiser av Frankrike, og det sies å være det mest omtalte og studerte slaget i

Et portrett av Napoleon Bonaparte *av Ernest Crofts.*

vestlig militær historie. Her braket de sammen, en britisk-alliert hær på 68 000 soldater og en prøyssisk hær på 50 000, mot franskmennenes 73 000 soldater.

Da kampen var over lå det igjen mellom 20 og 40 000 døde og sårede soldater og 10 000 hester på et område som var omtrent 2 x 3 km.

Belgia er et flatt og grønt land. På Waterloo har man skapt en kunstig høyde med et seiersminnesmerke på toppen, kalt Løvehøyden. Det er 226 skritt opp til toppen, og nederst står det et lite skilt med info om at man bør være i god form før man gir seg i kast med trappen. Jeg gikk opp - så jeg er i god form tydeligvis :-). Fra toppen er det fantastisk utsikt. Den som har kunnskap nok kan se gangen i slaget for seg ville jeg tro. Nå er det bare fredelig og grønt og små landsbyer vi ser. Byen Waterloo

ligger like ved.
I tillegg til gårdene som inngikk i slaget og som fortsatt ligger her, så er det bygget et moderne, interaktivt museum. Her kan man fort tilbringe mange timer.

I Ieper (Ypres) har de også et fantastisk krigsmuseum, her om første verdenskrig. I området sto 3 usedvanlig blodige slag, og spesielt kampene rundt den lille byen Passchendaele, som ligger 10 km utenfor Ieper, er blitt symbolet på første verdenskrig med skyttergraver, regnvær og søle og et sønderskutt landskap. Her hadde muséet en gripende fremstilling av julekvelden i skyttergravene i 1914. Jeg har hørt historien tidligere selvfølgelig; likevel fikk jeg grøsninger.

I en mørk monter står 4 soldater, en belgisk, en fransk, en tysk og en britisk. Én etter én trer personene frem og forteller om hvordan de opplevde julekvelden, hvordan noen begynte å synge, hvordan de gikk opp av skyttergravene, hilste på hverandre og sang. Man kan gråte blod over å tenke på at kampene fortsatte etter julen.

Etterpå var vi og så på én av disse enorme kirkegårdene som er blitt siste hvilested for så utrolig mange mennesker.

Lill Bjørvik

Krigen i Ukraina og SI Stefan Voda

***Maria Harcenco** laster inn nødvendigheter.*

Det er forferdelige tider i Europa. Millioner av mennesker er på flukt i eget land og til andre land. Og akkurat når dette skrives kommer det meldinger i avisene om at Russland muligens tar sikte på å skape en forbindelse frem til Transnistria. Denne delen av Moldova erklærte seg som uavhengig stat i 1990. Det er nære politiske og økonomiske forbindelser mellom Transnistria og Russland, og Russland har «fredsbevarende styrker» stående i landet, mot den moldovske regjeringens vilje. Det er all mulig grunn til uro.

I denne svært, svært vanskelige situasjonen jobber vår lille 7-år gamle klubb i Stefan Voda iherdig for å hjelpe ukrainske flyktninger som kommer over grensen. Og det kommer mange. Moldova har vært det landet som har mottatt flest flyktninger pr innbygger. Det siste tallet jeg leste var at pr 27. april hadde 430 000 ankommet, mange var dratt videre, men over 100 000 var igjen.

Når landet er et av de fattigste i Europa, har 3 mill innbyggere, og må huse de fleste flyktningene privat fordi de ikke har mange nok store lokaler som kan brukes, så er det mange privatpersoner som rekker ut en hånd. Jeg leste bl.a. om en gammel dame som åpnet hjemmet sitt for 8 personer. Når man i utgangspunktet har lite å rutte med og priser på mat, medisiner og bensin er gått opp; og når det demrer for flyktningene at denne situasjonen ikke er så midlertidig som de håper, så kan det lett oppstå gnisninger.

«Vår» klubb har stått på fra dag 1. Det er beundringsverdig tatt i betraktning at noen hadde slektninger i Ukraina som de ikke visste om levde eller hvor de eventuelt befant seg. I begynnelsen brukte klubben av egne midler, men etterhvert har hjelpen kommet frem. Mange klubber og privatpersoner har bidratt med midler både til War Zone Initiativ-prosjektene som ble opprettet ganske umiddelbart, og med bidrag til fadderklubbene som vi har videresendt.

Klubben har møtt flyktninger ved grensen og forsøkt å ta seg av dem som best de kan. Man har hjulpet enkeltpersoner med å bli, eller komme seg videre, og de har støttet opp om et flyktningsenter som er blitt etablert i en tom skole. Klubben har skaffet husly og mat, ulltepper, senger og håndklær. De kjøper også bleier, vaskemidler, desinfeksjonsmidler og undertøy. En detalj som at det var umulig å skaffe salt en periode understreker hvor vanskelig ting kan være. Da saltet endelig kom i butikkhyllene var det blitt dyrt.

Det er blitt satt sammen et par pakker som inneholder alt en nyfødt baby trenger. Et av medlemmene er gynekolog og skulle ta imot en fødsel. Kvinnen hadde selvfølgelig ikke det hun trengte. Det må være van-

skelig nok å flykte fra eget hjem like før barnet skal komme, om man ikke også skal ha med seg plasskrevende bleier etc.

Nå konsentrerer klubben seg om skolebarn. Det er laget 17 skolesekker med innhold til skolebarna.10. april skriver president Galina følgende: (oversatt sitat)
Sist uke var klubben på møte hos ordføreren sammen med ukrainske flyktninger. Vi leverte ut flyers med kontaktinformasjon og tilbød hjelp.Klubben planlegger også å sette i gang språkkurs i rumensk og engelsk for flyktninger. Det vil være grupper for barn og for voksne. Undervisningen skal foregå på biblioteket. Klubben arbeider nå med en samarbeidsavtale med biblioteket og søker etter lærere.Det er også et område med sittegrupper på biblioteket. Dit har vi invitert flyktningemødre og barn til å komme for å ha det hyggelig. I den anledning har vi gått til innkjøp av forskjellige leker, kosedyr og fargebøker. Vi tror dette er svært viktig for foreldre og barn som har vært under mye stress.
Vi har også på ny besøkt flyktningesenteret i Popovkova. Her endrer situasjonen seg hele tiden.
Nå er det 43 personer som bor der. Vi hadde med mat og vaskemidler og leker. Det er også en baby på 1 måned på senteret. Vi hadde med melkepulver, bleier og en babybag til ham. (sitat slutt)

I forbindelse med påsken har klubben laget 30 påskepakker til barn fra Ukraina som bor i byen.Barna hengte også opp påskeegg på blomstrende tre som symbol på vennskap og støtte.

ANDRE PROSJEKTER
På toppen av det hele klarer klubben å videreføre sitt hovedprosjekt dette året. I høst satte de i gang med et prosjekt som de kaller «Arven etter moldovske kvinner». Prosjektet tar sikte på å formidle kunnskap til 10 jenter i alderen 11-13 år fra lavinntektsfamilier. Kurset varer i 8 måneder med 3 timer hver uke. I løpet av denne tiden skal de dekke:-
8 uker med nasjonaldrakt, brodering, mm. Avsluttes med utstilling.-8 uker med matlaging, bestemors oppskrifter. Avsluttes med buffet og smaksprøver.-8 uker med og hygiene og sunn livsstil. Avsluttes med besøk på treningssenter og i svømmebasseng. -8 uker med nasjonale og lokale tradisjoner. Her inngår museumsbesøk og minnesteder og møte med kjente personer i distriktet. Besøk på operaen i Chisinau.
Avsluttes med feiring av Barnas dag 1. juni.

Gruppen arrangerte en kveld med god mat hvor ukrainske ungdommer var invitert.

***Her et bilde** fra sykveldene.*

PLUKKE SØPPEL / MILJØVERN

Klubben har også engasjert seg for å skape triveligere omgivelser. De har fra tid til annen oppsamling av søppel på agendaen. I år ryddet de en 800 m lang skogsstripe. De hadde fått med seg skolebarn og 2 gutter fra Ukraina på den jobben, slik at de totalt ble 20 personer.

På facebook skriver president Galina at «etter vår rydding fløy en stork inn i skogen.
Alle er jo fornøyde når det er rent.»

Lill Bjørvik

***SI Stefan Vodas president, Galina Scerbatiuc**, og ryddegjengen!*

EDUCATE EMPOWER ENABLE EDUCATE EMPOWER ENABL

VESTFOLD BRANNTEKNIKK AS
AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Ledende leverandør av brannmateriell

Rye gate 28 3263 Larvik, tlf. 913 86 007
post@vestfold-brannteknikk.no

60-årsjubileum i Svolvær

22.-24. april 2022

TOVE AKRE
medlem i Norgesunionens
Moldovakomité

37 soroptimister var samlet på Svinøya rorbuer i Svolvær for å feire Svolvær Soroptimistklubbs 60 årsjubileum 22-24 april. En herlig ansamling damer fra vår nordligste landsdel og noen søringer.

Svolvær bød på seg selv denne helgen. Det var strålende vær og naturen rundt gav det denne hadde å by på. Storslått med snø i fjellsidene og Svolværgeita som viste oss lei mot å se opp. Moldovakomitéen dro opp på torsdag. Fredag formiddag var vi i Kabelvåg og var på Lofotmuseet og selvsagt inn til Espolin Johnsons utstilling. Betroelse: Den som kom ut igjen med litt i handa var meg😊

På fredag ettermiddag ble det invitert til en uformell "Bli kjent kveld" på Galleri Gunnar Berg. Det ble selvfølgelig servert nydelig bacalao, laget av en av soroptimistene i Svolvær. Lørdag var det samling til dagens møter og ikke minst festmiddag på kvelden. Da var det igjen havet delikatesser som ble servert. Boknafisk. Perfekt. Det var Svolværklubbens president Frid Løkken som loste oss trygt gjennom dagen. Det var innlegg fra flere og Moldovakomitéen hadde møtt opp fulltallige sammen med Unionspresidenten Grethe Sørensen fra Ringerike.

Astrid Bjørgaas og Siri Bjerke loste oss gjennom klubbens 60-årige, mangfoldige historie. Det er en klubb som har vært aktiv og utadrettet, i tillegg ikke minst lokalt. De seneste årene har 8 mars arrangement og kvinnekonferanse "Luft under vingene" vært en viktig aktivitet, sammen med flere årlige arrangement for kvinner fra andre land.

Søndag var feiringen over, men nesten alle gjestene ble med til Henningsvær. Vi startet med kunstutstilling på Kaviarfabrikken, videre var det å se seg rundt i et herlig fiskevær, og vi endte opp med lunsj på Klatrekafeen.

En fornøyd gjeng tok farvel og vi er enige om at vi trenger å møte hverandre mer på tvers. Det stimulerer, det gir minner og vi får nye vennskap.
Ingen dårlig kombinasjon spør du meg😊

Tove Akre

8. mars
- gatenavngruppen

Siste møte på biblioteket med Lill, Margaret og Hilde.

8. mars er vellykket historie, men engasjementet krevde en avrunding. Vi hadde konkludert med at veien videre kunne være ett av to til Larvik kommune:

1) Fremme et konkret forslag, med et navn og kanskje også hvor gaten/plassen bør ligge.
2) Fremme et generelt forslag om at man ved neste navngiving har kvinnelige kandidater i mente.
Vi landet på det første og har nå fremmet forslag til Larvik kommune om følgende:

Ruth Lagensen (1914-2005)

Wikipedia sier: Hun markerte seg i 1949 som landets første kvinnelige orkesterdirigent. Hun etablerte Musikkens Venner i Tønsberg og Larvik såvel som Larvik Guttekor og Musikkselskap. Hun fikk Vestfold fylkeskommunes Kunstnerpris 1981.
(Broen bak Sliperiet/Larvik kulturskole får navnet Ruth Lagesens bro).

Helene Seemann (1890-1977).
I 1969 takket Helene Seemann av som turninstruktør. Hun nærmet seg 80 år og hadde gjennom fire tiår brukt fritiden sin på å lære ivrige larviksbarn å turne. På 1950- og 60-tallet var Helene Seemanns nøstepartier for de yngste jentene så populære at de sprengte kapasiteten i den gamle turnhallen på Herregårdssletta! Da Helene Seemann selv begynte å turne tidlig på 1900-tallet, var det ingen selvfølge at kvinner skulle få drive med idrett.
(Den smale gangen/stien mellom fengselet og Herregården, der Turnhallen en gang sto, foreslås som Helene Seemanns vei.)

Olga Hassel (1849-1942) og Erika Hassel (1859-1945).
Grandkvartalet er vel antagelig ikke kommunens bord, men det kommer nye gater/veier/stier/plasser der. Kanskje en av dem kan kalles opp etter stemmerettsforkjemperne Olga Hassel (1849-1942) og Erika Hassel (1859-1945).

Søstrene Olga og Erika Hassel fra Nanset våget å stå opp for kvinnelig stemmerett i en tid da kvinner helst ikke skulle heve stemmen. I januar 1896 innkalte søstrene til stemmerettsmøte for kvinner. Møtet ble en suksess sett med kvinnenes øyne, men møtte sterk motstand lokalt. Uthengingen i lokalavisen må ha vært en belastning for kvinnene, og gjorde det nok ikke lettere for kvinner å engasjere seg politisk i samfunnet.
Det ble ikke dannet noen stemmerettsforening i Larvik etter møtet i januar 1896. Søstrene hadde imidlertid vekket et engasjement som ikke lot seg stoppe. Fem år etter Hassel-søstrenes møte ble det for første gang mulig for kvinner å stemme ved lokale valg. Ved dette valget ble seks larvikskvinner valgt inn i kommunestyret i Larvik. Ingen andre kommuner i Norge hadde høyere kvinneandel.

***8-mars-gatenavngruppen** har bestått av Kari (Larsen Foss-Pedersen), Margaret (Støle Karlsen), president Hilde (Eskedal) og Lill (Bjørvik).*

Lill Bjørvik

KILDER: Klipp fra ØPs jubileumsserie om kjente profiler i Larvik og sitat fra brev.

Rekrutteringsgruppa hadde møte på Muséet

Mandag 2. mai kl. 19.00 samlet rekrutteringsgruppa sju interesserte medlemmer til et møte med info om organisasjonen som hovedtema.
I tillegg kom det to potensielle nye medlemmer som fikk informasjon om en organisasjon de visste lite om.

Tidligere medlem, Gro Stalsberg, hadde ordnet det praktiske for oss i muséets lyse og fine lokaler, der teknikken funket utmerket.

Tove Akre innledet møtet og Margaret Støle Karlsen viste informative power points som fokuserte på vår organisasjons mange gjøremål, verden over, samt vår forankring i FN. Unionens Programdirektør, Skjoldvor Lie Haukaas informerte om hvor viktig våre proskjekter er for å beholde vår generelle konsultative status i FN. Det ble et godt møte og vi håper våre to gjester følger med oss videre. Rekrutteringsarbeidet hviler ikke bare på gruppa, men hver av oss i klubben har ansvar for å rekruttere nye medlemmer.

Tove Akre Margaret Støle Karlsen
Brit Saglie Nilsen
rekrutteringsgruppa

Hvorfor soroptimist?

SKOLDVOR LIE HAUKAAS

Det begynte med at jeg fikk en forespørsel fra en venninne om å holde et innlegg på et møte i Bergen Syd-Soroptimistklubb i 2014. Jeg hadde vært med å bygge opp 2 seniorsenter for eldre utviklingshemmede i Bergen og det ville de gjerne høre om.

På dette møte ble jeg «bergtatt» av de engasjerte damene, og da spesielt de som var godt voksne. Og jeg vil da nevne noen av disse inspirerende og samfunnsengasjerte damene som hadde vært soroptimister i mange år: Berit Backen Dahle, Inger Sjong, Ragnhild Storohann, Turid Tynning m. flere.

Jeg fikk spørsmål om jeg ville komme på møtene deres. Det var mange spennende temaer og forelesere. Og den beste av de alle var klubbens egen Berit B. Dahle. Hennes historier fra flyktningeleirer og naturkatastrofer rundt i verden gjorde inntrykk.

Min kunnskap om soroptimistene var minimal. Jeg hadde hørt og møtt noen, men hadde oppfattet det som en lukket klubb for spesielt utvalgte. Så da jeg fikk spørsmål om jeg ville bli medlem måtte jeg sette meg inn i hva dette var. Hva sto soroptimistene for og hvilke verdier hadde de. Og etter å ha lest meg opp, var jeg sikker på at dette var en organisasjon jeg ønsket å være en del av. Bergen Syd er en liten klubb med en høy gjennomsnittsalder så det var lite aktivitet utenom medlemsmøtene.

Da jeg kom til Larvik fikk jeg se et helt annet aktivitetsnivå, og det har vært veldig spennende.
Og jeg gleder meg til tiden fremover sammen med dere.

Oransje Dager

25. nov. til 10. des.

Vi har hatt to møter og skal snart ha det tredje; så vi er i farta m.a.o.
I øyeblikket har vi faktisk et par nye ting på tapetet, men det venter vi med å si noe om til det er mere kjøtt på bena. Lev i spenning så lenge :-)

Biblioteket er et ypperlig sted for små gruppemøter. *Her er hele oransjedager-gruppen, Tove (Akre), Margaret (Støle Karlsen), Sissel (Hobæk) og Skjoldvor (Lie Haukaas). Bak kameraet: Lill (Bjørvik)*

sorord

Trivelige sommerdager ønskes alle våre lesere!